

הישיבה

מוקד הישיבה לרשותך: 18-20-1800

י"ל ע"י ארגון "אחינו" הקבלן 45 ירושלים 02-5609025

הגליון לבן הישיבה

גליון מס' 83

פעמים רבות פנה אלי המגיד רבי שלמה לוינשטיין, כשבקשתו לחזות בדמות קדשו של רבינו היושב ושוקד על תלמודו בטרם שחר. כמובן שלא הרהבתי עוז להכניס אנשים לבית סבי ולהפריעו בשעות לימודו. ולכן נדברתי עם רבי שלמה שיעמוד במרפסת הבית, ובשעה היעודה אגש ואסיט את הווילון

מידת הזריזות והדביקות של מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל

גם כשסבל משבר בחוליה, והרופאים הזהירו אותו שבמצבו הרפואי אסור לו לבצע תנועות חדות, לא אבה להשלים עם הדבר, ואף על פי שמנהגו הסב לו סבל רב, המשיך לקום כארי ולשבור את טבע העצלות החומרית.

בשנותיו המאוחרות לא תמיד היה בכוחו לקום בכוחות עצמו, ופעמים רבות נזקק לעזרה, אך הוא מצדו לא המתין אף רגע קט ומיד ביקש מבני הבית שיסייעו לו לקום ממיטתו. מידי פעם, כשהרגיש

אהבת התורה המופלאה שבערה ברבינו, יקדה בו כיקוד אש, עד שהעיד על עצמו כי מעולם לא נרדם תוך כדי לימודו וזאת על אף שצמצם את רגעי שנתו ומנוחתו לזעיר מזעיר. בימי זקנותו המופלגת כה גברה חולשתו עד שכוחותיו לא עמדו לו אף בכדי לרכוס את כפתורי חולצתו ולהחזיק את גביע היין בעת שקידש עליו בשבת. אך אף על פי כן בעת לימודו בסדריו הקבועים התחזק כאש להבה והגה בתורה בכוחות בלתי נתפסים, כנגד דרך טבע החומר. מחזה מופלא היה לראות את מרן משכים לעבודת יומו. בכל עת כשניעור משנתו, בין ביום ובין בלילה, לא היה ממתין בשכיבה ולו שניה אחת, אלא מסיר מעליו מיד את השמיכה, מזנק ממיטתו, נוטל את ידיו וחוזר לתורתו האהובה. כל צאצאיו מעידים כיצד במו עיניהם ראו כי עם הקיצו משנתו, היה רבינו מתנער ממשכבו, קם ממיטתו ומציב רגליו על הארץ. וכל זאת אף בהיותו בן מאה שנים! בטרם חלפו דקות ספורות מעת קומו, כבר היה רבינו ניצב על רגליו ומברך ברכת התורה בכוונה עצומה. לאחר מכן היה יושב במקומו אל מול הגמרא ומנגן את הוויית אביו ורבא בחיוניות ובהתלהבות מופלאה כשהוא נראה כעוסק בלימוד כבר במשך שעה ארוכה. לפתע לא ניכרה עליו שמץ חולשה, ודומה היה כי הוא בשיא כוחו ואונו. במשך שעות ארוכות, מן השעה שתיים לפנות בוקר ועד לעת תפילת שחרית, ישוב היה כעלם צעיר לימים אל מול הגמרא הפתוחה ולומד בקול ערב ובמתיקות נפלאה.

המשך בעמוד 20

האב והבן נכנסו למרן, ושהו שם זמן רב, למיטב זכרוני לפחות שעה-שעה וחצי. כשיצאו, הביעו האנשים שהמתינו בחוץ את תרעומתם - 'היתכן?!' אמרת שאתה נכנס לדקה, ונשארת למעלה משעה!' השיב האב: 'אינני אשם, אני נכנסתי רק על מנת לקבל ברכה ותו לא. אספר לכם מה היה

כשמרן הגרא"מ שך הסתגר שעה וחצי עם הבחור שבא לבקש ברכה

למחרת".

מוסיף ר' מאיר: מרן הסביר מדוע הוא העדיף להקדיש זמן זה - שהיה מתוכנן לכתחילה לאותה אסיפה - לאותו ילד שלא הרגיש טעם בלימוד. וכך אמר מרן: "להרגיש טעם בלימוד זה ענין של פיקוח נפש. מי שאין לו 'גישמאק' בתורה, מי שאין לו טעם בלימוד התורה, הרי הוא כחולה מסוכן. ובשביל פיקוח נפש הייתי צריך להקדיש לו את הזמן, גם אם זה היה על חשבון האנשים שהמתינו בחוץ".

מרן היה בוחן ילדים שבאו אליו בשבתות. כשהבחין בילד שאינו יודע כראוי את מה שלמד, התקשר מרן למלמד שלו, ויעץ לו איך ללמוד עם הילד, כדי שיבין וידע כמו שצריך, בדיוק כפי שנוהג אב לגבי בנו.

עידוד לתלמיד חכם צעיר

כאשר בני רבי יוסף אריה השלים את חיבורו הראשון "משנת רבינו עקיבא איגר", נכנסתי עמו למרן, כדי להראות למרן את הכתבים ולבקש הסכמה על הספר. מרן אמר, כי חדל לתת הסכמות, כיון שקשה לו לעיין בספרים שמביאים לו, אך הוסיף: "תשאירו פה את הגיליונות, ואם יהיה לי כח, אנסה לעיין בהם".

כשחזרנו לאחר מספר ימים, אמר מרן: "הספקתי לעיין בכמה עניינים מהספר, והחלטתי שלספר זה אתן הסכמה, כי ספר זה יהיה

הרב שלמה לורין מספר על חוויות אישיות במחיצתו של מרן הגרא"מ שך זצ"ל.

את הסיפור הבא סיפר לי הגר"מ הייזלר, אשר היה נוכח בשעת מעשה.

מרן הגרא"מ שך זצ"ל, זימן אליו אנשי ציבור, בעיקר מחו"ל, בענין ציבורי חשוב. בני הבית החליטו, כי הואיל והכנס חשוב ביותר, לא יתנו לקהל להכנס למרן ביום זה. והנה, הגיע אב עם בנו בן הארבע-עשרה, וביקש מן הנוכחים את רשותם להכנס למרן לדקה אחת בלבד, כדי לקבל ברכה בעבור בנו, שיצליח בתורה. הנאספים אמרו כי לדקה אחת בלבד, הם מוכנים לוותר.

"האב והבן נכנסו למרן, ושהו שם זמן רב" - אומר הרב הייזלר - "למיטב זכרוני לפחות שעה-שעה וחצי. כשיצאו, הביעו האנשים שהמתינו בחוץ את תרעומתם - 'היתכן?!' אמרת שאתה נכנס לדקה, ונשארת למעלה משעה!"

השיב האב: 'אינני אשם, אני נכנסתי רק על מנת לקבל ברכה ותו לא. אספר לכם מה היה: כאשר ביקשתי ברכה שבני יצליח בתורה, שאל מרן את בני, האם יש לו שמחה בלימוד. הבן השיב, כי באמת איננו מרגיש שמחה בלימוד. מרן שאל אותנו: 'מדוע?' והבן השיב: 'אינני מבין מה שמלמדים אותי'.

שאל אותנו מרן: 'מה אתם לומדים עכשיו?' ובני ענה: 'פרק אלו מציאות'. מרן לקח שתי גמרות, אחת בשבילו ואחת בשביל הנער בן הארבע-עשרה, והחל ללמוד עמו ולהסביר לו את כל הענין של 'אוש שלא מדעת', באריכות ובמתקנות כפי שרק מרן יודע. לבסוף שאל מרן: 'האם עכשיו אתה מבין את הסוגיא?' הבחור ענה: 'כן, אני מבין טוב מאד' והתחיל לבכות. מרן שאל אותו מדוע הוא בוכה, והבחור השיב: 'אני בוכה משמחה, שזכיתי בפעם הראשונה להבין סוגיא על בוריה, וזו הפעם הראשונה שיש לי טעם בלימוד'.

'רק לאחר מכן נתן מרן את ברכתו: 'אם כן, אני מברך אותך שיהיה לך תמיד טעם בלימוד, ושתצליח בלימוד' - סיים האיש את התנצלותו - 'אם כן, תבינו שאינני אשם, ולא יכולתי להפסיק את מרן שישב ולמד עם בני'.

"מיד אחרי זה יצא מרן והתנצל על העיכוב שגרם לכל האנשים שבאו לפי הזמנתו, משום שעסק בענין שאינו סובל דיחוי, והיה חייב להקדיש לו זמן. הוא הודיע, כי כעת הוא כל כך עייף, שאינו יכול לקיים את הישיבה עם המוזמנים, ובקש לדחות את הישיבה

מרן מחזיק אברך בלתי מוכר

סיפר לי הרב צ.:: היה זה בעת שלמד בכולל מסוים, והנה הודיעו לו לקראת סוף הזמן, כי ההנהלה החליטה לסגור את הכולל מחוסר תקציב להחזקתו בזמן הבא. הוא ניסה להתקבל בכמה כוללים, אך אלו השיבו את פניו ריקם. הוא היה אובד עצות, הרקע שלו היה של ישיבה תיכונית, ולכן לא ידע למי יפנה.

כיוון ששמע שכולם פונים אל מרן, פנה אף הוא למרן מבלי שהיה לו איזשהו קשר מוקדם איתו, ושאל מה עליו לעשות במצב זה. הוא אמר למרן, כי נראה לו שלא תהיה לו ברירה אלא לצאת לעבוד כדי לפרנס את משפחתו.

בו במקום נתן לו מרן סכום כסף נכבד המספיק לחורף שלם, ואמר לו: "לך תלמד במקום שלבך חפץ, במקום שתיטיב ללמוד בו. אינך צריך לקחת כסף מהכולל, אם אחר כך עדיין לא תסתדר, בא אלי ואני אתן לך עוד".

הרב צ. סיפר לי זאת בהתפעלות גדולה. "אני הייתי לגביו אברך בלתי מוכר, בלי שום שייכות אליו, שאלתי רק עצה, לא עלה על דעתי שיעזור לי בכסף, והנה מרן נתן לי את האפשרות ללמוד זמן שלם, ובכך להשאר בן תורה שתורתו אומנותו"...

כאשר בחור יתום - אשר אמו האלמנה עמלה קשות כדי לפרנס את משפחתה אמר סברא טובה בשיעור, הטריח מרן את עצמו להתקשר לאמו כדי לבשר לה את הבשורה המרנינה: "בנך אמר היום בשיעור סברא מצויינת!".

מרן היה בוחן ילדים שבאו אליו בשבתות. כשהבחין בילד שאינו יודע כראוי את מה שלמד, התקשר מרן למלמד שלו, ויעץ לו איך ללמוד עם הילד, כדי שיבין וידע כמו שצריך, בדיוק כפי שנוהג אב לגבי בנו.

(מתוך הספר 'במחיצתם' של גדולי התורה- הרב שלמה לורינץ)

מצוי תמיד על הסטנדר ולא בארון הספרים. בספר הזה ילמדו, והוא יביא תועלת ללומדים". מובן שבני שאב עידוד רב מדבריו של מרן. כאשר יצא הספר מבית הדפוס נכנסנו שוב למרן. בני אמר לו שהביא את הספר, ומרן ענה שהוא מקבל את הספר, אולם רצונו לשלם בעבורו ולא לקבלו במתנה. מרן קם, ניגש לארון ונתן לבני מאה דולר. בני, שהיה מופתע, אמר שהספר אינו עולה כל כך הרבה, מחיר הספר הוא בסך הכל 15 שקלים, אך מרן צחק ואמר לו: "הבנת שאתה לא לוקח בעד הספר 100 דולר, אך אני נותן לך 100 דולר כדי להחשיב את הספר, כדי שתדע עד כמה אני מעריך את הספר שלך". ניתן להבין שהאברך הצעיר קבל תוספת עידוד מהערכה מיוחדת זו.

כעבור שנה או שנתיים הביא בני למרן את הספר השני שהדפיס, ומרן קיבל את הספר. למחרת בבוקר בשעה שש, התקשר הרב חנניה צ'ולק לבני, ואמר שמרן מבקש שהוא יבוא אליו. בני ענה: "עוד לא התפללתי. מיד לאחר התפילה, לפני ארוחת הבוקר, אכנס למרן". אך ר' חנניה השיב לו: "מה אתה סח?! עליך לבוא תיכף ומיד! מרן כבר ביקש ממני בשעה ארבע לפנות בוקר שאקרא לך, ואני אמרתי לו, שאיני רוצה להעריך בשעה כה מוקדמת. אבל הוא מחכה לך כבר משעה ארבע בבוקר".

בדחילו ורחימו מיהר בני לביתו של מרן, ותמה מדוע מרן צריך אותו בשעה ארבע בבוקר. כשנכנס אמר לו מרן: "אתמול בערב, כשנתת לי את הספר, הייתי כל כך עייף וחלש, שלא היה בי כח להודות לך ולהביע את הערכתי לספר שלך, ואני רוצה לשלם לך". שוב ניגש מרן לארון, ונתן לו 100 דולר כמו בפעם הקודמת.

בטוחני, שלא היה זה מקרה בודד, ולא משום שהוא בני. היתה זו שיטתו של מרן לעודד ולבנות אנשים, כדי שיהיה להם בטחון עצמי ושאיפה להתקדם.

אנחנו לעזרתך בכל ענין ונושא בדרכך לעלות מעלה מעלה.
צוות מורחב של 'מוקד הישיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב

1-800-20-18-18

או בטל': 073-7078388
בין השעות 7:30 ל-10:30 בערב ★ שיחת חינם

קשה לך?
זקוק לעזרה?

המוקד לבני הישיבות מסודר של אגודת ישיבות
הישיבה

נטלו הללו מקלות בידיהם, והחלו להכות בו עד זוב דם... שהוא מוכה וחבול החל מדדה לביתו, ובמשך שבועיים לא יכול היה לזוז מהמיטה... כשסוף סוף הצליח לקום, ניגש לרבי יוסף חיים ושאל אותו: "מה נשתנה, מדוע בפעם הראשונה כשהוכחתי אותם, הם נתנו לי כסף, ואילו בפעם השניה, כשהוכחתי אותם באותה תוכחה הם נתנו לי מכות?"

הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א על מידות והנהגות טובות

"לא ממני אתם צריכים לבקש סליחה", אמר. "תבקשו סליחה מהשי"ץ גרמתם צער גדול לשכינה הקדושה. קשה לה לראות בני אדם המכלים את זמנם לריק".

כיון שכך לקחו את כל הכסף שאיתו שיחקו ונתנו לאיש, אמרו לו: "אנחנו מכירים את עניוּתך הגדולה. הא לך את הכסף במתנה, ויהא הכסף הזה כפרה לפני השי"ת על מה שהכעסנו אותו".

בתחילה הוא סרב לקחת, אולם משהפצירו בו שוב ושוב, וביקשו ממנו שתמורתו יתפלל עליהם שהקב"ה יקבל את תשובתם באהבה וברצון- נאות לקחתו.

הם אמנם חזרו בתשובה, אך זו לא החזיקה זמן רב מידי.. הם היו "מכורים" למשחק, כדרכם של כל משחקי הקוביה, המתמכרים למשחקי המזל, וכבעור תקופה שבו לסורם, ושוב לשחק כבראשונה. והנה חודש ניסן ממשמש ובא. חג הפסח קרב ועמו הוצאות מרובות. היהודי העני חשב לעצמו: מהיכן אשיג את הכסף הנחוץ לי להוצאות החג? ולפתע הגה רעיון: היום והם חזרו לשחק, אך שוב להוכיח אותם, אחזיר אותם בעזרת ה' בתשובה, והם יתנו לי שוב את כספם..."

אמר ועשה.

משרק החל בדברי תוכחתו, נטלו הללו מקלות בידיהם, והחלו להכות בו עד זוב דם...

בכל שבוע הננו קוראים את פרשת השבוע, כדי שנתעורר, נלמד ונסיק מסקנות לחיינו מתוך מה שנאמר בתורה הקדושה.

בפרשת פנחס (שקראנו זה עתה) מהכתוב "בקנאו את קנאתי בתוכם", לומד ה"אור החיים" הקדוש על שלוש הנהגות טובות שהיו לו לפנחס שראוי לכל אדם ללמוד אותן וליישמן בפועל:

הראשונה שבהן היא - מסירות הנפש שהיתה לו. אדם לא יכול לקיים מצוות רק כש"בא לו", או רק כשנח לו. אם קל לו לקום בבוקר לתפילה - מה טוב, ואם לא - לא נורא... אם מסתדר לו להתפנות מעיסוקיו ולהשתתף בשיעור תורה - מצוין, ואם לא - לא נורא, יהיה בפעם אחרת...

זה לא עובד בצורה כזאת. צריך מסירות נפש לקיום התורה והמצוות! יהיה מה שיהיה, בכל עת, לאזור עוז ותעצומות לקיים תורה ומצוות. את הנקודה הזאת למתנו מתוך מה שהתורה כתבה "בקנאו", בלשון יחיד, לאמר: פנחס אזר עוז, בעצמו, לבדו, לקנא את קנאת ה'.

ההנהגה השניה שלמדנו מפנחס היא, לעשות את מעשינו לשם שמים. לפעמים אדם רואה מישהו מדבר בבית הכנסת, באמצע התפילה. הוא ניגש להעיר לו, אבל הסיבה להערה היא משום שיש לו אתו איזשהו חשבון... או שהוא רוצה להראות לכולם עד כמה הוא צדיק ועד כמה מפריעה לו שיחת חולין האמצע התפילה... תוכחה שכזאת אינה לשם שמים!

את הנקודה הזאת למדנו מתוך מה שהתורה כתבה "את קנאתי". פנחס קנא אך ורק מתוך כבוד להשם יתברך, ולא מתוך כל כוונה אחרת.

בהקשר לכך סיפר ה"בן איש חי" זצ"ל, מעשה שארע בבגדד. יהודי עני, מטופל בילדים, היה יושב ולומד בבית המדרש. בעשת לילה, כסיים ללמוד ויצא מבית המדרש, שמע קולות המולה. מה קרה? קבוצה גדולה של יהודים יושבים ומשחקים קלפים...

הדבר בער בעצמותיו. הוא ניגש אליהם והחל להוכיחם: "אינכם מתביישים? כיצד מעיזים אתם לבזוז זמן יקר על שטויות והבלים? מדוע אינכם מנצלים את הזמן ללמוד דך גמרא שילווח אתכם לנצח נצחים?"

דבריו, היוצאים מן הלב, נכנסו לליבם. האיש צודק! והחלו מיד לבקש את סליחתו... חטאנו, עווינו פשענו...

על כמה מעלות יש להפעיל את המזגן- עשרים או עשרים ואחת וחצי?

מתי ראוי שיידלק החשמל בשבת, בחמש (כך טוען ר' פלוני), או בשש (כדרישתה התקיפה של רעייתו)?

לאיזו מסעדה יצאו עובדי המשרד ביום הגיבוש, חלבית או בשרית? בהכשר הזה או בהכשר ההוא? שנים מהעובדים כועסים מאוד, שלושה אחרים פגועים עד עומק נפשם, ואחד מוחה בתוקף שכל הרעיון אינו ראוי כלל, וברוח זו הולך ומתגבש הגיבוש...

כל זה עוד לפני שהזכרנו את מחלוקות הענק על תקציבים והקצאות למוסדות, ועל מחלוקות שעניינן עקרונות- אמיתיים או מדומים- ופרינציפים.

סיפור מספרים על שני אנשים, שהתארחו באיזשהו בית הארחה זנוח. באמצע הלילה, בעת שהתהפכו השניים על מזרניהם הדקים, נתגלע ביניהם ויכוח מר- זה אומר קר לי, חייבים לסגור את החלון, וזה אומר חם לי, חייבים לפתוח. התחפרו איש איש בטענתו, והחליפו גידופים ועלבונות, אם כי עייפים היו מלצאת ממטותיהם, ולבסוף נרדמו מבלי ליישב את הוויכוח. לאחר שהאיר היום, קמו משנתם רגוזים וממורמרים, ובאותה שעה התברר להם שבחלון לא היתה כלל שימשה... הכל פסיכולוגי, כמו במריבות ובוויכוחים רבים. עוד סיפור מסופר, על דרשן אחד- לא ממש למדן מופלג שהיתה לו דרשה יפה ומפולפלת על פרשת קורח. ומה עשה אותו דרשן כאשר קראו בתורה פרשת שלח לך או חוקת, לך לך או שמות?

היה אותו דרשן עולה לדרוש, ומתחיל לומר בלהט: "בפרשת השבוע שלנו יש לקחים גדולים וחשובים מאין כמותם, הסכיתו ושמעו..." ואז היה מכניס ידו לכיס הימני של חליפתו, אחר כך פשפש בעומק כיסו השמאלי, עבר לכיס החולצה, ולאחר מכן לכיס המכנסיים. קהל השומעים תלה בו מבטי תמיהה, מה הוא מחפש?

"אוי", הוא אמר לבסוף, הקופסא של הטבק! אני זקוק לקמצוץ טבק כדי לחזק נפשי וליישב דעתי, לפני שאעמיק בדרשה הנפלאה שלפנינו."

הוא חיפש ופשפש עוד זמן מה, ואחר כך הפטיר: "אהה, להיכן נעלמה קופסת הטבק ההיא? כמו קורח בשעתו, נבלעה הקופסא באדמה, ואיננה? אוה, מאחר וכבר הזכרתי את קורח, נזכרתי בפרוש נפלא על מחלוקתו ועל עדתו..."

אם אין דרשה בנושאים אקטואליים, ואין פירוש שאפשר לקשרו לתקופת השנה ולפרשה, או לחילופין ל"חתן שלנו", תמיד אפשר להביא את קורח, הוא מסתדר יפה עם כל הפרשיות...

(מתוך הספר דורש ציון)

כשהוא מוכה וחבול החל מדדה לביתו, ובמשך שבועיים לא יכול היה לזוז מהמיטה...

כשסוף סוף הצליח לקום, והוא צולע על ירכו, ניגש לרבי יוסף חיים ושאל אותו: "מה נשתנה בין הפעם הראשונה לבין הפעם השנייה? מדוע בפעם הראשונה כשהוכחתי אותם, הם נתנו לי כסף, ואילו בפעם השנייה, כשהוכחתי אותם באותה תוכחה הם נתנו לי מכות?" נענה ואמר לו: "בפעם הראשונה הוכחת אותם לשם שמים. צער השכינה הוא זה שבער בעצמותך. בפעם השנייה הוכחת אותם לשם כסף. רק דברים היוצאים מתוך הלב באמת- נכנסים אל הלב."

הדבר השלישי שלומדים מפנחס הוא- קידוש השם ברבים. אדם יכול לעשות מעשה לשם שמים אך לעשות אותו בצנעה, בסתר מבלי שאף אחד ידע ממנו. אולם מי שעושה את המעשה בגלוי, בפומבי, ברבים- יש בכך גם קידוש השם.

את הנקודה הזאת למדנו מתוך מה שהתורה כתבה שפנחס עשה את מעשהו "בתוכם", בתוך קהל ועדה."

החשיבות הגדולה שיש בקידוש שם שמים ברבים היא, משום שלדאבונו נעשות הרבה עברות בפרהסיא, ואין פוצה פה. עוברים עליהם לסדר היום. לכן, כתשובת המשקל, יש צורך שגם את המצוות נקים בפרהסיא, לעין כל.

עוד כתב לו הרב באיגרת: על מעשה זה מובטח לך שכר נצחי. ומניין אני יודע זאת? מפנחס בן אלעזר, שאמר לו הקב"ה: "והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם", נתן לו הקב"ה שלום לעולם.

"ובני קורח לא מתו" (במדבר כ"ו, י"א)

על דרך צחות ניתן לומר: "ובני קורח לא מתו"- מחלוקתו של קורח לא מתה, תמיד רבים בני אדם זה עם זה...

לקראת כל חד ומועד דורשים הדרשנים בענייני דיומא, ומלבנים דיני חמץ ומצה שלוש יום קודם הפסח, ודנים בהלכות סוכה וארבעת המינים בעתם ובזמנם. דם דרשות על פרשת השבוע צריכות, כמובן, להתאים לזמן ולתקופה. בחודש תשרי דורשים הדרשנים בפרשיות חומש בראשית, אך אם יבואו לדרוש בפרשת לך לך בעיצומו של קיץ, יתמהו עליהם השומעים, על אף שברי תורה הם, וראוי לשמעם בכל עת וזמן.

יוצא מן הכלל היא פרשת קורח, אשר עליה נאמר "פרש זו יפה נדרשת", שהרי תמיד ניתן וראוי לדרשו בפרשה זו, ולחזק את הציבור מפני המחלוקת.

מחלוקות יש תמיד, בין 'ציבורים' שונים, בין אדם לחברו ולשכנו, ואך בין בני הבית, בנושאים שונים ומגוונים, כגון:

הקו ליעוץ להצלחה בלימוד ומתיקות התורה

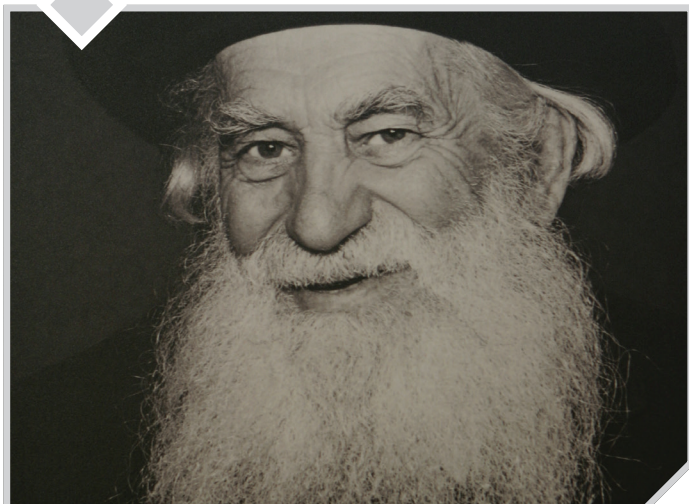
1800-20-18-18

בין השעות 7:30 ל- 10:30 בערב ★ שיחת חינם

היות ומדובר היה בעניין בהול, התחלתי להלום בעוצמה על דלת העץ עד שהד חבטותיי חזר מהבתים הסמוכים, אך ללא הועיל, בלית ברירה בדקתי אם הדלת נעולה. משכתי בידי, ולהפתעתי הרבה החליקה הדלת על צירה. לעיני נראתה דמותו ההדורה של הרב מפוניבז' השקוע בתלמודו

לקט מרגליות ואוצרות שהעלה במחיצת מאורי הדורות הרב שלמה הופמן זצ"ל

אורחות המקום וטבעי הזמן. בדורנו העני, זיכנו ה' יתברך למידת 'ערום יעשה בדעת', כך שנקל על כל אדם לברור לעצמו את המידה והדרך המתאימה והראויה לאופיו, הן בלימוד והן בהנהגה.

שקיעות בלימוד תורה

עם בואו של הרב מפוניבז' ארצה, הוא החל לעמול בחריצות מופלאה ובמרץ עלומים בלתי גדלה על מנת לשקם את ההריסות ולייסד מוסדות תורה ויראה עבור כלל ישראל. במהלך פעולותיו הכבירות להקים את החורבות מעפר ולהחיות את נפשות הדויות של עם ישראל, נבצר ממנו להקדיש את כל ימיו ושעותיו ללימוד התורה הקדושה, רבי יוסף שלמה אשר ליבו נמלא בחשש 'תורה מה תהא אליה?' נכנס ליטול עצה מהחזון איש, מה יעשה כדי שלא יתבטל מלימודו.

בין הרב מפוניבז', רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל, לבין רבי שלמה הופמן התרקמה מערכת יחסים עמוקה, נרחבת ומסועפת, אשר הניבה תובנות לימודים רבים אותם הנחיל רבי שלמה לדור אחרון. בתבונתו הרבה השכיל רבי שלמה ללקוט ולקלוט את הלקח הטמון בין כפלי המעשים, ולמוסרו בפני תלמידיו שומעי מוסריו. את העובדה הבאה סח הפוניבז' רב, לרבי שלמה הופמן באחת מהשיחות האישיות הרבות שנטוו ביניהם.

כפי הידוע, הרב מפוניבז' ניחן בגאונות ובחריפות שניכרו בו החל מימי צעירותו. לאחר נישואיו, כאשר שמו יצא לתהילה, זכה רבי יוסף שלמה כהנמן להצטרף ל'כולל קדשים' שנוסד על ידי הכהן הגדול ה'חפץ חיים', שם שקד על לימודו בחברותא עם הגאון הקדוש רבי אלחנן ווסרמן הי"ד.

רבי אלחנן, שכח התמדתו נודע לתפארה, היה מסוגל להתרכז בלימוד במשך שש שעות רצופות ללא הפוגה. לעומתו, החברותא רבי יוסף שלמה טרם הסכין לכך באותם הימים. כך אירע שלעיתים, לאחר לימוד משותף ורציף של כארבע שעות, חש רבי יוסף שלמה כי כוחות הריכוז שבו אוזלים. בזמנים כגון אלו היה רבי יוסף שלמה תר בגאונותו אחר קושיא עצומה, "א'בומבע קשיא", אותה היה מציע לפני חברו רבי אלחנן.

בעוד החברותא הדגול היה שוקע במחשבות ותר אחר תירוץ ראוי לקושיה הגאונית שנפרשה בפניו, היה רבי יוסף שלמה מזדרז ויוצא החוצה למשך מספר רגעים כדי לפוש קמעא, לאוורר את ראשו ולהשיב לעצמו את כח הריכוז.

ככלל, היה רבי שלמה טוען בפני תלמידיו כי על ידי קיבוץ הגלויות אשר נאספו בארצנו הקדושה, זימנה ההשגחה לידינו את האפשרות להיווכח במיני שיטות והדרכות אשר היו נהוגות בכל מחוז וארץ, לפי

חדש! חדש! חדש!

טיפים מיוחדים לקבלת "גישמאק בלימוד"
עכשיו בהגשה מיוחדת לבני הישיבות

חייגו **077-222-2666** < שלוחה מס' 3 < 3

החזון איש הציע לו לקבוע יום סדר רצוף בלימוד, וכך בחר לו הרב מפוניבז' שמונה שעות מידי יום, בהן היה יושב במקום נסתר והוגה בתורה ברציפות ובשקידה מאין כמותה.

רבי שלמה הופמן העיד כי פעם אחת נאלץ לסור אל חדרו הנסתר של הרב מפוניבז' לצורך עניין בהול שאינו סובל דיחוי. היה זה אירוע מאלף ממנו אפשר לקבל מושגים בשקיעות התורה.

וכה סיפר רבי שלמה באוזני שומעי לקחו:

הגעתי אל חדרו של הפוניבז' רב וניצבתי בסמוך למפתן. מאחורי הדלת המוגפת בקע קולו של הרב המתנגן בתלמודו. נקשתי על הדלת חרש, אך כל תשובה לא באה, קול הלימוד המתרונון הדהד ללא הפוגות.

נקשתי שוב ושוב על הדלת בעוצמה הולכת וגוברת, אך מאמצי היה לשווא. כל תגובה לא הבליחה מבעד לדלת הסגורה.

היות ומדובר היה בעניין חשוב ובהול, התחלתי להלום בעוצמה על דלת העץ עד שהד חבטותי חזר מהבתים הסמוכים, אך ללא הועיל, קול הלימוד המשיך להצטלצל ברמה.

בלית ברירה בדקתי אם הדלת נעולה. משכתי בידית, ולהפתעתי הרבה החליקה הדלת על צירה. לעיני נראתה דמותו ההדורה של הרב מפוניבז' השקוע בתלמודו, ראשו נשען על זרועותיו, בינות לשתי ערמות ספרים גבוהות קומה.

כחכחתי בגרוני בניסיון למשוך את תשומת ליבו של הפוניבז' רב, אשר ניצב על מקומו שקוע בשרעפי לימוד, מבלי שיחוש בדבר מכל המתרחש סביבו.

התחלתי להניע את הרהיטים. לחבוט בכריכות הספרים, אך רבי יוסף שלמה לא זע ולא נע משקיעותו. במשך קרוב למחצית השעה עמדתי נבוך אל מול המחזה המופלא של הרב מפוניבז' הזונח את ענייני השעה הבורערים ואת מוסדותיו השוקקים וטובל בלא הרף בימה של תורה.

והנה הגיע הרגע לו ציפיתי דקות ארוכות... היה זה כאשר רבי יוסף שלמה ניתק את מבטו מערימת ספריו, בכוונה ליטול ספר נוסף מהארון שעמד בסמוך.

מבטו המהורהר של הרב מפוניבז' נדד על שנתקל בדמותי. הוא סקר אותי בהפתעה וקרא בקול רווי פליאה: "האם הגעת רק עכשיו?"...

גדול יהיה הבית הזה

אחד מטובי הלקחים המאלפים אותם הפיק רבי שלמה מהפוניבז' רב, היה כרוך בחבלי הלידה שנלוו לתקומת ישיבת פוניבז' הנודעת בשערים.

הימים עוטים עננה כבדה וסמיכה. זה עתה כלו שנות הזעם. לא מעבר באה אל קיצה מלחמת העולם הנוראה אשר כילתה על חלקה טובה בנפשות עם ישראל מקטן ועד גדול. וכאילו לא די בכך, נאנקים יהודי ארץ הקודש בצר ומצוק תחת ידי הברזל של שלטון המנדט הבריטי התומך באספסוף ישמעאלי מצא דם. מנגד עומד מיעוט יהודי קולני הפוצח בתרועות מלחמה. ובתוף הערבוביה ניצבים שלומי אומני ישראל, מביטים כנדהמים במתרחש. הספק

והמבוכה מכרסמים בלבבות באין אור בקצה המנהרה. בעוד הכל הלומי רעם ואובדי עצות, ניצב בתווך יהודי נשוא פנים הבוטח בחזונו הנישא והמלבב: "אקים כאן בארצנו הקדושה", הוא מבטיח בפני כל, "ישיבה לאלף בחורים, בני תורה מובחרים!"

הכל נדים לו בראשיהם, מזכירים זה לזה כי מפעל חיים גדול ונשגב היה לאיש בגולה החריבה. קהילה מפוארת ובה חיים יהודים תוססים, בתי כנסיות פעילים לצד ישיבה מעטירה, מוסדות שוקקים ושאר צרכי הרבים. הלב נצבט בכאב לזכר גורלה המר של הקהילה רוחשת החיים אשר התפוגגה בערפילי המלחמה ובניה נספו בתוך שאר קדושי ישראל בימי השמד בידי המרצחים הגרמנים ימ"ש.

השומעים מקשיבים בפליאה לחזונו המופלא של הרב מפוניבז'. חומלים בסתר ליבם על הזקן האומלל שראה את מעשי ידיו טובעים בים הלהבות ובעשן המלחמה. אולם רבי יוסף שלמה, איתן ומפוכח, מניף את דגלו ברמה. "אומרים עלי שאני יוסף בעל החלומות", מצהיר הוא ללא חת, "אבל טעות בידכם ידידי, אינני חולם, אין לי זמן לזה, אני פשוט לא ישן!"

בעיר בני ברק, עירו של רבי יצחק גרשטנקורן שהקומה על אדמת עפר צחיחה ושוממה, מתנוססת גבעה זנוחה. "כאן, על הגבעה הזאת תקים את ישיבתך", מכריז רבי יצחק באוזני הפוניבז' רב, ידידו משכבר הימים. "כיאות לעיר של תורה, יעמוד בגובהה ובטבורה מבנה שכולו אומר תורה!"

וכה סיפרה הגברת וינטרויב, בתו בכורתו של רבי יצחק גרשטנקורן: לאחר מלחמת העולם השנייה גונבה לאוזני אבא השמועה כי רבי יוסף שלמה כהנמן ובנו אברהמ'לה נחלצו בעור שיניהם מהשואה ומתגוררים באכסניה בעיר יפו. אבא נחפז לבוא אל הכתובת שנמסרה לו ופגש את רבי יוסף שלמה הגע מתלאות הדרך ומעוצם האסון הנורא שהתרגש על הכלל ועל הפרט.

אבא דיבר על ליבו של הרב מפוניבז' ושילדו: "בא אלינו לבני ברק, אסייע בידך לבנות מחדש את כל מה שנחרב..."

אולם הרב כהנמן השיב: "הלוא בינתיים אפילו מקום לגור אין לי..." "בא לביתי, השיב אבא לאלתר ושיכן את הרב מפוניבז' בקומה השניה שבביתנו עד אשר נמצא עבורו בית קבע בעיר. למותר לציין כי אבא סייע לרבי יוסף שלמה בכל מאוודו להקים את מוסדותיו המפוארים בעיר בני ברק.

בשנת תש"ג כבר ניצבה על הגבעה קומת המקלט, הנדבך הראשון לבניין הישיבה שהתעתדה לקום בקרוב. באותה עת הגיע רבי שלמה הופמן, ידידו הקרוב ואיש סודו של רבי יוסף שלמה כהנמן, כשבאמתחתו עניינים נכבדים בהם היה עליו לדון עם הרב מפוניבז'. רבי שלמה נכנס אל המבנה הנמוך ותיכף נתקלו עיניו בסבר פניו המאירות של הרב מפוניבז' הישוב אל מול שולחן עמוס גיליונות נייר גדושים בשרטוטים ובתכונות הבניה של קריית הישיבה האמורה להיבנות במהרה.

'ברוך הבא' קדמו הרב ממרחק, ולכשהתקרב פנה אליו בדברים, "הבט נא", קרא המארח מביט ברישומים בעונג ובסיפוק, "זו תכנית ההיכל, אורכו יהיה כך וכל ורוחבו יהיה כך וכך... "זוהו המרפסת",

אמר לו אותו גביר: יש לי פתרון נפלא עבורכם "פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן" רז"ל אומרים שזהו תנאי לצמיחה בתורה ומדוע לא ינהג כך עם התלמידים? ענה לו רבינו: עם בניך שלך היית נוהג כך? לא! בני הישיבה אצלי הם כילדים שלי והישיבה תהיה להם כביתם הפרטי ולכן אני מעוניין שיהיו להם הטוב ביותר

מסירות הנפש לתורה של הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצוק"ל

בפי הילדים "לפתי" (השמאלי, בשפת אנגלית) משום שכאשר היה משחק בכדור היה רגיל לשחק ביד שמאל, ולמרות ששמו בין הילדים היה על פי המשחק שהיה מצטיין בו מכל הילדים, בכל זאת הבין שאדם לעמל יולד והשקיע בלימוד התורה וגדל בתורה ויראה לדרגות כה גבוהות, כל זאת כיון שעמל הרבה בתורה.

כשנכנסו התלמידים אל רבינו, הבחין אחד מהילדים שהתפילין שלו (אותם הניח כל היום) מונחים על יד שמאל. וניגש לרבינו בשאלה, רבי, אם קראו לכם 'לפתי', א"כ צריך היה להיות שהרב יניח התפילין ביד ימין, ומדוע מונחים ביד שמאל? השיבו רבינו מיד, מה שעושה את האדם לשמאלי או ימיני לא תלוי ביד שזורק בה את הכדור, אלא ביד שכותב בה את חידושי התורה.

רבינו הרגיש שבארה"ב בה גדל הוא עצמו יכול סיפור חייו שלו להשפיע על הנוער, פעמים רבות היה מזכיר בפניהם בהתרגשות את הפסוק (ישעיהו מט) "ישראל אשר בך אתפאר", והיה פונה אליהם ואומר: ילדים אני לא הולך לחיות לעולם, אני מזדקן משנה לשנה, מי יהיה ה"ישראל אשר בך אתפאר" לדור הבא? ואז פרץ בבכי שריגש מאד את הילדים. ה"ישראל אשר בך אתפאר" זה אתם - איך שתלמדו, איך שתאכלו, ואיך שתתנהגו, תראו לעשות קידוש ה' בכל הנהגה, שיראו בכם את ה"ישראל אשר בך אתפאר". מחזה

חתן רבינו הגאון רבי חיים דב אלטוסקי זצ"ל היה מספר שפעם התלווה לרבינו לביתו של גביר אחד, הלה שאל באדיבות וכנות שברצונו לעזור בפעולה החשובה להגדיל תורה ולהאדירה. הוא שאל את רבינו, מה הם ההוצאות המרכזיות של הישיבה שברצונו לקחת בהם חלק. רבינו חשב ואמר שהוצאות הלינה (היתה זו התקופה שבנו את הפנימיה החדשה) וכן הוצאות ההסעדה. אמר לו אותו גביר: יש לי פתרון נפלא עבורכם לשני עניינים אלו, פתרון המפורש בדברי רבותינו במשנה (אבות פ"ו מ"ד) "פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן" רז"ל אומרים שזהו תנאי לצמיחה בתורה ומדוע לא ינהג כך עם התלמידים? ענה לו רבינו: עם בניך שלך היית נוהג כך? לא! בני הישיבה אצלי הם כילדים שלי והישיבה תהיה להם כביתם הפרטי ולכן אני מעוניין שיהיו להם הטוב ביותר.

אחת מהנהגותיו הידועות היתה, שהיה מגיע מדי יום לשטיבלך ההומים של בית הכנסת שומרי שבת - אנשי ספרד ברח' אבניו 31 פינת רח' 25 בבורו פארק, בו מכהן כרב, תלמידו הרב סינגר והיה עומד בפתח כמה שעות ואוסף כסף לישיבה. מפעם לפעם היה עובר בין המתפללים להתרימים לישיבה לפעמים השתמש כקופה להנחת הכסף בכובעו אותו היה הופך כדי שישמו שם את הכסף. היה זה מחזה בלתי מצוי, תלמיד חכם עצום מגדולי הדור ומגדולי מרביצי התורה מבקש בעצמו מהמון העם עבור תלמידיו, ניכר היה בעליל שיש לו ענין מיוחד בכך. היו שהסבירו שרבינו מבקש להתבזות בשביל תורה ולומדיה כפי שהיה רגיל תמיד להביא את דברי הזוה"ק (ח"ב עמ' קס"ו) שיחזקאל הנביא זכה לשם בן בוזי משום שהגיע לשלמות בזכות שביזה עצמו לתורה ולמצוות. היו ששמעו ממנו שיש לו ענין לעמוד דווקא שם ולקבל מיחידים צדקה לזכות את עמך ישראל בהחזקת תורה ולא רק את הגבירים. עד כדי כך ראה בכך ענין שגם בימי חול המועד פסח כשהיה שוה בעיר מונסי בבית בתו הרבנית רוזנגרטן היה נוסע במיוחד לאותם שטיבלך והיה שוהה שם עד לשעות הצהריים למטרה זו.

פעם כשהגיעו לפניו קבוצת ילדים סיפר להם המלמד בדרך, את העובדה שרגיל היה רבינו לספר על עצמו, שבהיותו ילד היה נקרא

לא אחת מיד כשהגיע מהטיסה, למרות שסבל מאד מהבדלי מזג האוויר, בכל זאת ישב מיד ללמוד בכל העיון והעמקות. גם תוך כדי שהסתובב היה שקוע בלימוד ואף ידע בדיוק כמה שעות הוא לומד במצבו זה וכפי שסיפר רבי יחזקאל דוויק שזכה לארח בביתו את רבינו בעיירות דיל שבניו גרז'י ששם לב לא אחת שכאשר היה רבינו חוזר מאוחר מהרגיל או כאשר ישבו אצלו עד שעות מאוחרות יותר, היה קם מוקדם יותר ללמוד כדי לפרוע את השעות שלא למד וכמו שמסופר בגמ' על התנא דזיף ביממה ופרע בלילה.

שחלק מחכמתו ליראיו

בשנים מאוחרות יותר החל לנסוע גם לאירופה, גם שם התקבל באהבה וחביבה בייחוד במקומות התורה התקבל בהערצה רבה ויקרא דאורייתא, כך היה כשהגיע למקומות התורה בהם התכבד למסור שיעורים ושיחות ורבים שיחרו לפתחו. וכך היה גם כאשר ביקר בעיר התורה גייטסהעד שבאנגליה.

לקראת הגעתו פרסם המרא דאתרא הגאון רבי בצלאל ראקוב זצ"ל קריאה לבני העיר שיתאספו כולם לכבודו. באותו מעמד נעמד המרא דאתרא ובירך בהתרגשות גדולה ובקול רם ברכת "שחלק בחכמתו ליראיו", לפני כן הודיע לכל הקהל שהוא מוציאיהם ידי חובתם. [סיפר אחד הנוכחים ששם לב שרבינו ענה אמון על הברכה]. לאחר מכן דרש רבינו בפני הציבור ואמר בהתרגשות ובבכי שאין לו ספק שהכבוד שחלקו לו אינו לו עצמו אלא לתורה, ואשריהם שזכו לרומם את כבוד התורה ולקדש שם שמים ברבים.

אגב, כשהיה באוסטרליה ביקש לבקר את המרא דאתרא הותיק הגאון רבי אברהם צבי בעק, לאחר מכן החזיר לו המרא דאתרא ביקור גומלין וביקש מבעל הבית תלמיד רבינו רבי יעקב הייבר לצאת מהחדר, כי ברצונו לדבר עם רבינו ביחידות בעניני יראת שמים. כשיצא מהחדר אמר לרבי יעקב בהתרגשות: מאז שביקר כאן כ"ק אדמו"ר ה"דברי יואל" מסאטמאר לא היתה לי שיחה מרוממת כזו.

זה הותיר רושם עצום ורבים התחזקו ממנו, וישנם בני תורה ברחבי ארה"ב ובריטניה שמעידים על עצמם שכל השפעתם הרוחנית היתה משיחה אחת שנשא בפניהם.

מלבד זאת, לא אחת ראו בחוש איך משמים הובילו אותו למקומות שהיו זקוקים לשהותו לחיזוק אנשי המקום בתורה ויראת שמים. על אחד מאותם מקומות סיפר תלמידו הרה"ג רבי יעקב העבר שאירח את רבנו בעיר כיהן ברבנות קהילה, במלבורן שבאוסטרליה, בדיוק באותם ימים ארע פייחות כלכלי גדול ועשירי העיר הפסידו מליונים רבים. היה זה מופת ההשגחה העליונה שרבינו שם ובמקום לגייס כספים לשיבה חיזק את הבעלי בתים בעיר באופן ופלא ורומם אותם באמונה ובטחון.

כך היה גם בשנת תש"ע כשהשתתף בפעם האחרונה בדינר של הישיבה בארה"ב, הוא חשב קודם מה לומר ואף אמר זאת לבנו ראש הישיבה שליט"א. באורח פלא לפני שהחל לדבר פתח ואמר: דוד המלך אומר (תהלים כג. ד) "שבטך ומשענתך המה ינחמוני", הכוונה היא שגם כשהקב"ה שולח חלילה שבט היינו מקל חובלים, יחד איתו הוא שולח את המשענתך, המשענת והסיוע מהמכה. הנוכחים לא הבינו למה הוא מכוון בדיוק, אך במהלך השנה ארעה המפולת הכלכלית הגדולה בה ירדו רבים מנכסיהם ואחרים ניזוקו קשות, אז הבינו היטב למה שם השי"ת דברים אלו בפיו.

רובץ בין המשפתיים

מיותר לציין שגם בשהותו בגלות המשיך בשקידתו הרבה. אומר אחד ממלוויי בימים שהסתובבנו איתו ראינו בחוש דברי הגמ' (ע"ז ה:): "לעולם ישים אדם עצמו על דברי תורה כשור לעול וכחמור למשא" היינו השור כשרוצים לחרוש איתו קושרים אותו לעול שלא נותן ללכת לא לימין ולא לשמאל רק ישר. "וכחמור למשא" - יששכר חמור גרם רובץ בין המשפתיים אומרים המפרשים שהחמור גם כשהוא הולך בדרך, כשהוא נמצא בין העיירות ומגיע הלילה וצריכים לישון הוא ישן עם המשא שעליו, ואפילו בלילה הוא נושא את משאותיו.

המשך בעמוד 22

אנחנו מחכים לך

צוות מורחב של 'מוקד הישיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב

חייגן: 1-800-20-18-18 או בטל': 073-7078388

יום אחד, מספר הגר"ג אלקריף, אני מקבל טלפון מהגאון רבי אליהו מן, ממקורביו המובהקים של מרן שר התורה הגר"ח קנייבסקי, המבקש להודיע שהוא יושב עכשיו ליד הגר"ח קנייבסקי, ו'הרב מבקש ממני לבקש ממך לעשות את כל המאמצים על מנת לקבל את הבחור אדרי לישיבה'

כחה של תפילה - מהגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א

ג', מה שלא מתקבל בדרך כלל בצורה טובה', אומר רבי גואל. יום אחד, מספר הגר"ג אלקריף, אני מקבל טלפון מהגאון רבי אליהו מן, ממקורביו המובהקים של מרן שר התורה הגר"ח קנייבסקי, המבקש להודיע שהוא יושב עכשיו ליד הגר"ח קנייבסקי, ו'הרב מבקש ממני לבקש ממך לעשות את כל המאמצים על מנת לקבל את הבחור אדרי לישיבה'.

השבתי מיד שאם הגר"ח אומר, אני עושה. ולמרות שזה ממש בלתי אפשרי מצד העומס בישיבה, אקבל אותו.

כיון שכפי שציינתי שמו של אדרי א כבר נשכח מליבי, הייתי בטוח שהרב מן התקשר אודות אדרי ב. התקשרתי אל ההורים, שכאמור המשכיו לבקש שיקבלו את בנם, והודעתי להם שבהם התקבל, וציינתי בפניהם שאני עושה זאת על פי בקשת הגר"ח. האבא הביע פליאתו בטלפון, ולא ידע איך הגיע עניינם להגר"ח, אבל שמח לשוע שבנו התקבל.

באותו יום, מתקשרים גם הורי הבחור אדרי א, ומבקשים להודות על כך שהסכמנו לקבל את בנם לישיבה, על פי בקשת הגר"ח... הייתי המום, מספר הרב אלקריף, אבל מיד תפסתי שחלה כאן טעות, ומרן הגר"ח התכוון לאדרי א, ואני הודעתי את הבשורה המשמחת לאדרי ב...

עכשיו הייתי בדילמה קשה. הרי אדרי ב כבר קיבל הודעה שהוא התקבל, ואי אפשר לחזור מוכן, מאידך, מרן הגר"ח ביקש עבור אדרי א, ואי אפשר להמרות את בקשתו. אבל את שניהם בוודאי אין

כיון שהתפילה היא במקום הקורבנות, הרי שהמסר היוצא משורשי המצווה שלנו צריך לפעול גם בעניינה של התפילה. מהסיפור דלהלן נוכל ללמוד על כוחה של תפילה. שכן, לפעמים גם מי שמאמין באמונה שלימה בסגולותיה של התפילה, עומד ומתפלל כיצד ימלא השם יתברך את משאלותיו, הרי יש מקרים שמדובר בעניין כזה שלא מובן היאך אפשר לסדר אותו על הצד הטוב ביותר...

כן, הוא יודע שהשי"ת הוא אב הרחמים. הוא גם יודע, ומאמין, שיש לו את כל הכוחות שבעולם והוא שליט על כל הנעשה, אבל אי-פה ואי-שם מתגבט למוחו של האדם המחשבה, איך אפשר למלא לי את הבקשה הזו?!

וצריך האדם ההוא להאמין שהשי"ת לא זקוק לעצות על-מנת להיענות לבקשתו! אם רק יהיה האדם זכאי, ואם ימשיך להתפלל ולבקש, ולא ירפה מבוראו, יזכה לראות את כל משאלותיו מתגשמות לטובה.

הקב"ה לא יצטרך 'להפוך את העולם' כדי להיעתר לבקשה. הוא בסך-הכל יזיז כאן את האדם ההוא, ויזיז שם את אדם השני, יפעיל פה פעולה פלונית ויניע שם עשייה פלונית, והנה הכל בא על מקומו בשלום. מה שאין כל מלאך ובריה יכולים לעשות!

את המעשה דלהלן שמענו מהגאון רבי גואל אלקריף, בנו של הגאון רבי רפאל אלקריף והדבר אירע בישיבתם, 'דרך חיים'.

2 משפחות בשם 'אדרי' ששתיהן מתגוררות בדרום הארץ, באו לרשום את בנייתן לישיבה. בן אחד ביקש להתקבל לשיעור א' של השנה הבאה, והבן של המשפחה השניה רצה ללמוד בשיעור ג'. לראשון נקרא אדרי-א ולשני אדרי-ב.

בישיבת 'דרך חיים' יש עומס עצום, ובית המדרש שגודלו מתאים ל-85 בחורים מכיל מספר כמעט כפול של בני תורה מצוינים. למרות ששני הבחורים למשפחות אדרי היו גם הם בני תורה מופלאים, לא היתה להרב אלקריף שום ברירה, אלא להודיעם בצער רב שאין ביכולתו לקבלם. גם לאחר שהפצירו מאוד, התשובה היתה שלילית. הוריו של אדרי-א, משהבינו שאין סיכוי לקבל את בנם לישיבה, לא התקשרו יותר. 'זו גם היתה הסיבה שאני-עצמי שכחתי ממנו' אומר הרב גואל. ברם, הורי הבחור אדרי-ב המשיכו להתקשר וביקשו לקבל את בנם, 'אבל בשום אופן לא יכולתי לקבלו לישיבה גם משום שבאמת לא היה מקום בהיכל וגם מפני שהוא ביקש להגיע לשיעור

כי עיקר פעולת היצר היא להביא את האדם לשברון לב ולייאוש. הוא רוצה שבחור יחשוב שנסגרה בפניו הדלת, והוא כבר לעולם לא יוכל להצליח. אבל האמת היא שאין דבר כזה, הדלת אף פעם לא נסגרת והקב"ה תמיד עוזר בכל מצב ובכל מקום. כל מה שאנחנו צריכים זה סבלנות, והחלטה נחושה של כל אחד ואחד שלא לוותר

הגה"צ רבי בנימין פינקל שליט"א על מתחים, נסיונות ודביקות במטרה

טלפונים, בירורים, ומקבלים רושם כזה או אחר שלפיו מקבלים החלטה. פעמים רבות הרושם הזה שגוי או לא מדויק. כך גם לגבי חברותא. לפעמים יש הפתעות לטובה ולפעמים אכזבה קשה. בחרת חברותא שנראה לך מתאים מאוד, ובפועל הלימוד אתו לא כל כך מצליח. לפעמים האכזבה מוטעית ומבוססת על טעות בתפיסה, ולפעמים זאת אכזבה נכונה. חשוב לדעת שישנם כמה וכמה סוגים של אי התאמה בין חברותות. לפעמים חוסר ההתאמה הוא בקצב הלימוד, ולפעמים הקצב אחיד, אבל הרמה שונה, אחד מעמיק ואחד פחות, במקרים אחרים הלימוד מצוי, אבל שמירת הזמנים של אחד מהשניים לוקה בחסר ונגרם לחברותא שלו הרבה מאוד עוגמת נפש מהאיחורים הללו. בכל הקשור ללימוד בחברותא צריך אחוז מסוים של גמישות. בחור לא יכול לצפות לקבל חברותא שמתאים לו במאת האחוזים, וחייבים להיות גמישים מעט, אבל יש גבול כמה גמישות אפשר לדרוש מבחור, ולכן כשבאמת הבחור מרגיש שהוא מנסה והחברותא לא מוצלחת, אפשר לגשת לר"מ, או למשגיח, בכל ישיבה כפי שמקובל בה, להתייעץ ולנסות להחליף חברותא. מה שחשוב לדעת בכל המצבים ובכל הנסיונות שהזכרנו, זה שאם תתמיד ותעבוד, תשקיע ותתאמץ, בסוף תראה שהקב"ה לא עוזב אותך אפילו לרגע אחד. הכל מכוון משמים, ואנחנו צריכים

ברשות גדולי התורה, ראשי הישיבות, הנהלת 'דרשו' והבחורים היקרים היושבים עמנו כאן. אני מדבר עמכם היום כחבר בין חברים. גם אני תלמיד ישיבה בעצמי והדברים אמורים גם עלי. צריכים לדעת שאדם תמיד נמצא במצב של ניסיון. יש את ניסיון העוני ויש את ניסיון העושר כידוע. בספרים הקדושים מובא שניסיון העוני והעושר הוא לא רק בכסף, אלא גם בעניינים אחרים, כמו כישרונות למשל. יש מי שזכה לכישרונות ברוכים וקשה לו להתאמץ ולהתייעץ בלימוד אחרי שכבר הבין בפעם הראשונה, ויש מי שמתקשה להתמיד בלימוד כי קשה לו לחזור שוב ושוב עד שהוא מבין. יש גם ניסיון שנקרא 'מעבר'. כל תקופת מעבר היא ניסיון. יש מעבר מהחידר לישיבה הקטנה, יש מהישיבה הקטנה לישיבה הגדולה וכו' וכו'. כל מעבר והניסיון שלו. זה משתנה גם לפי התקופה ומה שמתרחש בתקופה זאת. כשאני הייתי בחור בישיבה, לא היה לנו מתח בתקופת הסיום של הישיבה הקטנה. לא היו לנו כל כך הרבה התלבטויות. היו שלוש או ארבע אופציות, כל אחד החליט להיכן הוא מעדיף ללכת, וכמעט לא היה מצב כזה שבחור רוצה ללכת לישיבה מסוימת והוא לא התקבל בה. היום השתנו הדברים, יש מתח גדול ותחרות קשה בנושא הזה, ואצל חלק מהבחורים הכניסה לישיבה הגדולה היא מלכתחילה במצב של 'בדיעבד', כי הם העדיפו להיכנס לישיבה אחרת שנראית להם טובה יותר או מתאימה יותר עבורם. בחורים צריכים לדעת שיש הפתעות ויש אכזבות בכל שטחי החיים. אנחנו מקווים שכל ההפתעות יהיו לטובה, הלוואי, אבל יש גם מקרים הפוכים, וצריכים לדעת שלפעמים דווקא הישיבה שאולי לא ריצת בה מלכתחילה היא דווקא הישיבה הכי מתאימה לך, ורק בישיבה הזאת אתה תצליח לגדול בסייעתא דשמיא. זה נכון גם לכיוון ההפוך. קורה שיש ישיבות לא רוצות לקבל בחורים מסוימים, ורק בליט ברירה מקבלים אותם מסיבות כאלו ואחרות, ולאחר זמן מתברר שהבחור הזה שהתקבל בדיעבד לישיבה, הוא הופך להיות 'פאר הישיבה'. הרי הישיבות לא יכולות לדעת באמת מי בחור טוב ומי לא. עושים

ניסיון, אומר הראש ישיבה, שעליו אי אפשר להתגבר, הקב"ה לא נותן לנו כוחות להתגבר עליו.

מתי זה קורה? מתי מגיע כזה ניסיון קשה שעליו בחור לא יכול להתגבר בשום אופן? אומר ר' חיים שמואלביץ שזה קורה כשאדם מכניס את עצמו לניסיון. הקב"ה כביכול אומר לו "מי ביקש ממך? בשביל מה נכנסת לשם, עכשיו תסתדר לבד".

אני מקצר במקום שאמרו לקצר, אבל צריך לדעת במיוחד בתקופת בין הזמנים להיזהר לא להכניס את עצמו לניסיונות, כי מי שמכניס את עצמו לא יוכל להתגבר.

כמובן שאסור להתייאש בשום מצב. תמיד אפשר לעשות תשובה, לומר ריבוננו של עולם, חטאתי עויתתי פשעתי, אני מבקש מחילה, אני רוצה לתקן. אבל אדם שמכניס את עצמו לניסיון פשוט מכניס את עצמו למצב של סכנה רוחנית.

אדם שמתוך סקרנות רוצה ללמוד דברים רעים, מכשירים טמאים, אחר כך הוא צועק "בלבול", "אני מבולבל", מי ביקש ממנו להכניס את עצמו למצב הזה!?

כמובן שעל כל הניסיונות אי אפשר להתגבר בלי התורה שהיא התבלין שהקב"ה ברא כנגד היצר הרע. התורה מביאה את האדם להיות ירא שמים אמיתי, להאיר את העולם כפי הכח שנתן לו ה' יתברך.

זאת העבודה שלנו בימים אלו. זאת ההקדמה שרציתי להקדים לכם פה, לקראת המעמד הזה של חיזוק, יהי רצון שיתקבלו כל דברי החכמים. שהקב"ה יעזור שנוזכר לעבוד אותו, לצפות לגאולה, ושנוזכר לגאולה, כי הגלות עומדת להיגמר, ומי שלא יתייאש, יהיה מוזמן לירושלים לעתיד לבוא.

הגמרא בבבא בתרא (ע"ה ע"ב) אומרת: "אמר רבה א"ר יוחנן לא כירושלים של עולם הזה ירושלים של עולם הבא. ירושלים של עולם הזה כל הרוצה לעלות עולה, של עולם הבא אין עולין אלא המזומן לה".

ומי יהיו המזומנים לירושלים של עולם הבא? מי שיתחזק בשמירה על קדושת העיניים, בשמירה על קדושת הלשון, הוא זה שיזכה ויעלה.

חזק ויאמץ לבבכם ונזכה שיקויים בנו "אשריכם בעולם הזה, וטוב לכם בעולם הבא".

דברים שנאמרו במעמד 'סדר הכנה' שנערך ע"י 'דרשו', בראשות גדולי התורה שליט"א.

תמלול ועריכה: יעקב א. לוסטיגמן

להתמודד עם הניסיונות, לנסות שוב ושוב עד שנצליח בעזרת ה'. זה חשוב במיוחד כעת, כשאתם עולים לישיבה הגדולה, חלקכם עומדים לחוות קשיי הסתגלות, אפילו קשיים גדולים. הייתם רגילים לחממה מסוג אחד, ואתם עכשיו עוברים למקום עם סגנון התנהלות שונה לחלוטין.

לפעמים הקושי הוא מול הישיבה עצמה, לפעמים מול סגנון הלימוד ולפעמים החברה לא מקבלת את הבחור כמו שהוא היה רוצה. או להיפך, ניסיון העושר, יש לו יותר מדי חברים והפיתוי לעסוק בדברים בטלים הולך וגדל.

אף פעם אסור להתייאש. קודם כל צריך להתפלל לקב"ה, ולאחר מכן לבקש עזרה ממי שיכולים לעזור אם זה המשיגיה או הר"מ וכו'. כי עיקר פעולת היצר היא להביא את האדם לשברון לב ולייאוש. הוא רוצה שבחור יחשוב שנסגרה בפניו הדלת, והוא כבר לעולם לא יוכל להצליח. אבל האמת היא שאין דבר כזה, הדלת אף פעם לא נסגרת והקב"ה תמיד עוזר בכל מצב ובכל מקום. כל מה שאנחנו צריכים זה סבלנות, והחלטה נחושה של כל אחד ואחד שלא לוותר, להמשיך להתעקש, להמשיך ולהתאמץ עד שנעלה לפסגת מרומים ולשיא ההצלחה. לא להתפשר על פחות מהשאיפה הזאת. צריכים רק להשקיע והקב"ה כבר יהיה עם הבחור המתאמץ.

לקראת ימי בין הזמנים אני רוצה להציע לכם עצה פשוטה:

אם תעזובני יום, יומיים אעזובך. מי שלא לומד יום, התורה עוזבת אותו ליומיים, מי שלא לומד יומיים אז הוא מתרחק מהתורה מהלך של ארבעה ימים, ומי שמתרחק מהתורה שלושה שבועות, היא מתרחקת ממנו מרחק של ששה שבועות.

בין הזמנים נמשך שלושה שבועות. מי שלא ילמד בבין הזמנים, אין הוא רוצה להצליח באלול עם כניסתו לישיבה הגדולה? הוא הרי כל כך רחוק מהתורה. רחוק מאוד!

לכן צריך להקפיד לנצל את הזמן גם בבין הזמנים. לאו דווקא כמו כל השנה, אפשר לנוח, צריך קצת שחרור, אבל צריך לדעת שהזמן יקר מכל, גם בבין הזמנים. לנצל את הזמן, למלא את הזמן בלימוד תורה, אפשר ללמוד מסכתא אחרת, משהו שלבו חפץ, אבל לא לתת לשלושה שבועות לעבור בבטלה, כי אז חס ושלום מתרחקים מהתורה מרחק של שישה שבועות. להקפיד על תפילות כראוי, ומי שימלא את בין הזמנים בתורה ובתפילה כראוי, בוודאי יצליח.

שמעתי מראש הישיבה הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל שאמר פעם שהרי ידוע שהקב"ה לא נותן לאדם ניסיון שהוא לא יכול לעמוד בו. בכל ניסיון יש לנו כוחות לעמוד ולהתגבר עליו, אבל יש

אנחנו לעזרתך בכל ענין ונושא בדרכך לעלות מעלה מעלה.
צוות מורחב של 'מוקד הישיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב

1-800-20-18-18

בין השעות 7:30 ל- 10:30 בערב ★ שיחת חינם

קשה לך?
זקוק לעזרה?

מוקד לבני הישיבות מיסודו של אגודת ירושלים
הישיבה

אנשי 'הריקשעס' שהצילו מהחום הלוהט והמחניק...

קושי כלל! כי כן אנו רואים שאותם 'אנשי הריקשעס' נראים חלשים וצנומים, ואעפ"כ נושאים הם משאות כה כבדים, אלא שאין כאן כי אם כח ההרגל שנהפך לטבע, וכשמתרגל בו האדם הרי הוא כעצמיות שלו ממש!!!

דבריו אלו של מרן המשגיח, מעידים גולי ישיבת מיר בגלות שנחאי, היא זו שחזיקה וחיסנה אותם בתוך ימי הצר ומצוק בעיר שנחאי, מדבריו הם למדו - כי באדם טבועים כוחות גדולים ועצומים שאינו ביכולתו לשער, ואם מתאמץ הוא ולא מרפה הרי בכוחו להתגבר על כל קושי ומכשול העומדים בפניו, כשמוציא לפועל את הכוחות התמימים שטבע בו בורא בעולם.

הרי לנו כי הכל תלוי בכל אחד ואחד, אם יחליט וירצה באמת להצליח ולגדול בתורה, ויתאמץ מעבר למה שנראה לו שיש בכוחותיו, הרי יתגלו לו כוחותיו החבויים בו, וכשיתמיד בהם הרי יהפכו הם לטבע הטבוע בו. אבל באם לא יתאמץ האדם, הרי כוחות אלו ישארו לעד חבויים בנפשו ומי יודע להיכן יכל להגיע אם היה מתאמץ? מה הפסיד בעצלותו? אנו נמצאים בימים לא קלים כלל! הנסיגות שעומדים בפניהם בני הישיבות גיבורי החיל, לא שיערום אבותינו, שמקור חיותנו שמים, בתי המדרשות נסגרו בתי הכנסיות ננעלו, ובין אלו הנמצאים בישיבות במתווה 'הקפסולות' סגורים ומסוגרים, וק"ו לאלו שמסיבות כאלו ואחרות נשארו בחוץ ללא מסגרת, הקושי הוא לא קטן כלל וכלל, היצר הרע ננצל זמנים אלו להכניע את לבבות בטענות הקושי והנסיגון, אבל יודע ידע כל בר דעת! כי אלו הזמנים הם זמני העליה הנשגבים, ככל שיתאמץ האדם בזמנים אלו ויתגבר אף במעט על הקשיים העצומים, יתגלו בו כוחות עלומים, ויבין שאין זמן של 'אי אפשר', אלא אדרבא הזמנים האלו יוצרים כחות חדשים ועצומים שמאפשרים יותר מכל זמנים אחרים. וגם שכל המתגבר בזמנים אלו הרי ששכרו רב עד מאד, וכנגד זה יושפע לו שפע של סיעתא דשמיא לגדול ולהתגדל.

... בימי החורף היה קר וטחוב... ומשהגיע הקיץ היה האויר חם לוהט ומחניק, מזה שגרם לקשיי נשימה, ועל אף שהזיעה ניגרה ללא הרף מההבל המכביד, לא היה כל דרך להקל מעליהם את החום הנורא... ברחובות היו מוטלים אנשים מצורעים נגועי מגפות של דבר, אבעבועות שחורות, טיפוס, חולירע, דיזנטריה וצרעת שפשו בכל מקום, אנשים שהוצאו מבתם בכדי של ידביקו את בני ביתם... ובכך חיכו למותם הנורא ללא סיכוי למזור ורפואה....

תאור מחריד ומעציב זה, מתאר את מצבה של העיר 'שנחאי' ביפן, בימי הרת עולם של מלחמת העולם השנייה, תאור זה תארו בני ישיבת מיר שגלו אליה מחרב המות שהונפה על יהדות אירופה ועל עולם התורה המפואר שבה, בני הישיבה שהורגלו לאויר האירופאי הקריר והנעים, לתנאים נורמליים ומתקדמים, הגיעו במנוסתם לעיר שנחאי, שהתאור שלמעלה היה מנת חלקם, ועם כל הקשיים והמצוקה, שרדו הם את אותם ימי הגלות הקשים, בהגברת חילם בלימוד התורה, ובזכות זאת המשיכו את המשכיות מסורת התורה עד לתקומתם כאן בארץ ישראל ובכל העולם.

כיצד הצליחו הם לשרוד במקום כזה אומלל? כיצד יכלו הם לשקוד על תלמודם בתנאי תת אנוש שכאלו?

תשובה לכל זה סיפר אחד מגדולי תלמידי מיר בשנחאי הגאון רבי ראובן פיין זצ"ל, והוא סיפר כי שיחה שנשא בפניהם המשגיח מרן הגה"צ רבי יחזקאל לוינשטיין זצוק"ל באותם ימים היא שחזיקה חיסנה ועודדה אותם לשקוד על תלמודם למרות כל הקשיים, וזה היה תמצית דבריו:

דבר מעניין רואים אנו כאן בארץ יפן וסין, במקום כרכרות הרתומות לסוסים וחמורים, המובילים אנשים ומשאות ממקום למקום כפי שראינו בארצות אירופה, כאן את הבעלי חיים החליפו אנשים, הם אלו המובילים בכוחות אנוש את הכרכרות, ונקראים בפי אנשי המקום 'אנשי הריקשעס', הרצים ממקום למקום כשכרכרות לגבם מבוקר עד ערב כסוסים וחמורים!!!

וכשמתבוננים בכל זה הרי הדברים ממש מתמיהים, שהרי בארצות מולדתנו באירופה, לא היינו מעלים על הדעת שאדם בן אנוש יכול להחליף בעבודת פרך זו את הסוס או החמור... והנה כאן זה כדבר טבעי לחלוטין שאנשים הם אלו עושים עבודות הסוסים והחמורים ורצים הלוך ושוב ברחובות ובשבילים עם 'הריקשעס', ואין איש מתמיה על כך! מאין הכוחות שניחנו בהם יושבי 'שנחאי' והגלילות תמה המשגיח באזני תלמידיו שומעי לקחו?

אלא מזה רואים תירץ המשגיח בדברים מחזקים - שבאדם טבועים כוחות שאין אנו יודעים מהם, ממש ככוחו של בעל חיים חזק וחסון!!! ואם מתרגל בזה האדם, הרי שכח זה נהפך לו להיות כטבע! ממש בלא

אחד הבחורים שלומד באחת הישיבות המצויינות שבדרום הארץ, בתקופת פסח שיתף בהרגשה זו שהוא מרגיש ש"בין הזמנים קורונה" הוא זמן של עליה שכמוהו לא היה לו מאז ומעולם והיה שמח אם ניתנת היתה האפשרות להשאר כך זמן רב

פאנל מיוחד עם צוות המשיבים ב'מוקד הישיבה' על התמודדות בן הישיבה בתקופה זו

זו תהיה השכמת קום אשר נותנת לו את ההרגשה שכל היום לפניו והוא יכול להספיק הרבה. את נקודות החוזק האלה צריך לתפוס ולהתמיד בהם כיתד בל תימוט, הן משום שהניסיון בהם קל יותר, והן משום שאפשר לקבל מהם סיפוק רב שיכול להשליך ולעזור לכל שאר היום. ולכן, בחור צריך לשבת עם עצמו, ולסדר לו לוח זמנים מסודר בו הוא יסדר את זמני ונקודות החוזק שלו, לדוג' אם הוא מתחבר מאוד לחזרה על מסכת ישנה אותה הוא למד בעבר, ודבר זה מביא הנאה וסיפוק שישלב במהלך היום לימוד קבוע במסכת זו, ואם הוא מכיר בעצמו על זמן מסויים ביום שהוא יפיק מעצמו את הטוב יותר שישלב זמן זה בלוח הזמנים ובסדר יומו. כך יוכל לעמוד במה שקיבל על עצמו בקלות ולהתמיד בו לאורך זמן. כמובן שלוח זה יכול להיות נקודת פתיחה ולאחר זמן מסוים בו הוא רואה שהוא עומד בקלות במטלות וביעדים שהוא הציב לעצמו, אפשר להגדיל ולהרחיב את המחייבים בצורה הדרגתית ובריא, עד שבחור יוכל לסגל לעצמו שוב סדר יום ישיבתי על אף שאין מסביבו מסגרת. עיקר העיקרים הוא הקביעות וההתמדה והוא צריך להיות הדבר שמהווה עוגן לבחור, ויסוד שעליו אפשר לבנות בנין שלם. צריך גם לזכור שהתקופה הזו, בה כל בני הבית נמצאים גם בחוסר סדר ומחוץ למסגרות, מקשה מאד ליצור סדר יום מושלם כמו בישיבה, ולכן חשוב מאד להציב לעצמו יעד שאפשרי לעמוד בו בהתאם לנסיבות הקיימות בבית. בחורים מסויימים טוענים שהם מרגישים שהישיבה הזניחה אותם,

מימיהם של אבותינו לא פסקה ישיבה מהם, וגם בימים אלה - ימי הקורונה - עולם הישיבות מנסה ככל האפשר לא להפסיק מלימודו, ככל שמאפשרת מצוות השעה "ונשמרתם מאד לנפשותיכם". אך דבר ברור הוא שאנו עומדים מול אתגרים וניסיונות אותם לא שיערנו ולא שיערו אבותינו.

במוקד הישיבה מרגישים היטב את סימני השאלה המרחפים באוויר אצל בני הישיבות, כאשר לצד השאלות ה"רגילות" שזורמות אל המוקד במשך כל השנה, הוכפלו ושולשו השאלות הייחודיות לתקופה בה אנו נמצאים.

רבני המוקד מדגישים שעיקר הבעיה מולה עומדים כולם, בעלי בתים, אברכים וגם בני ישיבות, למגדול ועד קטן, היא חוסר היציבות שקיים בכל תחום, בו אף אחד אינו יודע מה יילד יום, וכיצד יראה היום הבא. הדבר משפיע לאורכו ולרוחבו של העולם, אולם השפעה ניכרת יש לו על בני הישיבות, שהיו רגילים למסגרת מסודרת בה יכלו לשקוד על תלמודם בהשקט ושלווה, וכעת או שהישיבה נפתחה בצורה חלקית לקפסולות אשר מכילות רק חלק מהבחורים, או שהישיבה נפתחה רק לשעות לימוד בודדות, וכמובן שאותם רבים וטובים מבני הישיבות אשר אינם יכולים להמצא במסגרת מסיבות בריאותיות שלהם או של אחד מבני הבית ונשארו מנותקים ורחוקים מההווי הישיבתי אליו הורגלו.

בעת צרה בדרך כלל מורגשת בעולם התעוררות מיוחדת של חיזוק בתורה ותפילה, אולם כעת בגלל איסורי ההתקהלות אפילו ימי תפילה אי אפשר לארגן, וגם חיזוק בלימוד התורה הרבה פעמים קשה ליישום.

פנינו אל המוקדנים החשובים כדי לשמוע מעט מהשאלות הייחודיות לתקופה שהגיעו אל המוקד, ולשמוע כיצד יש ללמוד מהם את דרכי המלחמה לתקופה זו.

אחת השאלות שחזרה אל עצמה פעמים רבות באה מבחורי הישיבה אשר נאלצים להשאר בבית, ואינם מצליחים למצוא סדר יום ראוי והולם כמו בישיבה?

כל אחד מכיר בנפשו ויודע, עם אלו חלקים בסדר יומו קשה לו להתמודד גם בזמני שיגרה, אצל חלק מהבחורים הקימה בבוקר היא הקושי, אצל האחרים שעות הצהריים הם השעות הקשות לריכוז, וכן להיפך, כל אחד יודע, ממה הוא נהנה יותר ומה גורם לו יותר סיפוק, אצל האחד זה יהיה לימוד בשעות הלילה המאוחרות, ואצל האחר

יותר. וכשתלמיד שאל אותו, למה הרב מפרסם לכולם שהפסיק לעשן? הוא ענה לו כך: "ככל שיותר אנשים ידעו שהפסקתי, כך יהא לי אי נעימות גדולה יותר אם אחזור לעשן, ויתוודע שלא הצלחתי לעמוד בקבלתי, וזה לבד כבר יעצור בעדי שלא אחזור לעשן". גם אנשים גדולים צריכים מחייבים, ואחד המחייבים הגדולים הוא המסגרת, וטבעי הדבר שכאשר בחור נמצא מחוץ למסגרת, בפרט שמדובר בתקופה ארוכה, הרבה יותר מכל בין הזמנים אליו הורגלנו, הדבר עלול לפגוע בו. אולם, כל בחור צריך לעשות חשבון עם עצמו ולהסתכל על החוזקות שלו, על הדברים בהם הוא שומר על צורת בן ישיבה על אף היותו רחוק מרבותיו וחבריו, ולדעת, שניתנה לו ההזדמנות לקנות קנייני נצח בזמן מסוגל שכמוהו לא יחזור, לבנות את עצמו בצורה מיטבית ומרבית, וכל אבן שהוא מניח בבניין האישי שלו בתקופה זו, הוא יסוד לבניין נצח שיעמוד בעז"ה בכל ניסיון ובכל תקופת החיים.

ישנו מיעוט של בחורים שפונים למוקד וטוענים שתקופת הקורונה רק עשתה להם טוב, והם מרגישים שהם עושים שטייגן אפילו יותר מאשר בישיבה, ומבחינתם להשאר מחוץ למסגרת וחושבים שזו הדרך בה ימצו את כל הכוחות שלהם?

כל בחור שכזה צריך להודות להקב"ה על כל רגע ורגע, שאכן דבר גדול הוא שבזמן שיש רפיון כללי בגלל כל התנאים הסביבתיים הוא מצליח לעמוד ולהתחזק ואין ספק ששכרו מובטח לו, אולם לאורך זמן המסגרת היא מחייב שנותן כח גם בזמנים שקשה לאדם, ובאופן טבעי לאחר תקופה מסויימת בה אדם לומד לבדו מצויין מתחיל רפיון, ובשביל זמנים כאלה צריך ישיבה.

אחד הבחורים שלומד באחת הישיבות המצויינות שבדרום הארץ, בתקופת פסח שיתף בהרגשה זו שהוא מרגיש ש"בין הזמנים קורונה" הוא זמן של עליה שכמוהו לא היה לו מאז ומעולם והיה שמח אם ניתנת היתה האפשרות להשאר כך זמן רב, אולם בשילהי חודש אייר בו נפתחה הישיבה בתנאים מגבילים שכללו אי ישיבה הביתה לתקופה ארוכה, נפרד הוא בקושי רב מבית הוריו, אך כבר טען שהוא מרגיש שהוא צריך מסגרת ואת התנאים הסביבתיים כדי להמשיך בשטייגן.

גם בפני הבחורים שחזרו לישיבה במתכונת מצומצמת ושונה עומדים שאלות אליהם לא הורגלו, מספר שאלות שנשאלו עסקו בענין

ולאחר שנפתחה הישיבה, והם נאלצו להשאר מאחור בביתם, הצוות אינו עושה די כדי להתעניין בהם ולשתף אותם כחלק מהישיבה?
 כמובן שאם הרגשה שכזו קשה להתמודד והיא יוצרת הרגשה לא נעימה, אולם אם נסתכל על הדברים במבט אמיתי, נראה שמתווה הקפסולות דורש הרבה מאמץ מצוות הישיבה פי כמה וכמה מאשר בימי השיגרה, אחד הסיפורים שהגיע אל המוקד היה שבאחד מבתי המדרש התכנסו להם קבוצת בני ישיבה, ובקשו מהר"מ שלהם שיגיע למסור חבורה על הסוגיא הנלמדת, ואותו ר"מ התנצל שהוא לא מספיק למסור חבורות ושיעורים לכל הקפסולות שנמצאות בתוך הישיבה וקל וחומר שאינו יכול לצאת ולמסור חבורה מחוץ לעיר. צריך גם לזכור שכל אחד מאנשי הצוות מתמודד בעצמו עם המגיפה המשתוללת, יש מהם שנמצאים בסיכון גבוה, יש שמבני משפחתם נמצא בבידוד או חולה, ואפילו אם כולם בקו הבריאות עצם הדבר שכל המשפחה נמצאת מחוץ למסגרת משפיע על כל אחד ואחד, אולם יש אחריות שמוטלת על כל בחור, ואין צורך לחכות עד שיתקשר המשגיח, הר"מ או המשיב, ובחור בעצמו יכול ליצור קשר להתיעץ עם המשגיח, או לדבר בלימוד עם הר"מ כדי להיות מחובר ככל האפשר לישיבה גם כאשר הוא נמצא חוצה לה.

ישנם בחורים שבתקופה זו הם לומדים פחות, והדבר גורם להם להרגשת נחיתות, ולמחשבה שכל ההישגים שלהם עד היום נבעו רק מדברים חיצוניים, מכך שהם היו חלק ממסגרת הישיבה, ולא חלק מהעצמיות הפרטית שלהם?

המצב הזה שבו בזמני פגרה, כשאין את סדרי הישיבה הרגילים להם הורגלנו, הם מטבע הדברים מאופיינים עם רפיון כללי, ועדיין הרגשה זו אינה נכונה כלל, ואין זה אלא עצת היצר להחליש את הבחור. ונסביר. נכון אמנם, שאם אין 'מחייב' קשה יותר להתמיד ולתת את המירב, כמו אם היו את אותם 'מחייבים', אין ספק שאווירת הישיבה מחייבת כל בחור בישיבה, ובזכות האווירה הוא מתעלה ודורש מעצמו יותר, יותר לימוד, יותר שמירת סדרים וכן הלאה. וממילא, כשאין את המחייבים ישנו רפיון מסויים.

אבל ההרגשה כאילו לכן הבחור טוב פחות היא לא נכונה בכלל. ידוע הדבר שהמשגיח הגה"צ רא"א דסלר זצ"ל היה מעשן [בתקופה בה לא היו ידועים נזקי העישון], בימים הראשונים לאחר שהפסיק לעשן, הוא סיפר לכל מי שפגש את העובדה שהוא הפסיק לעשן

המשך בעמוד 23

אנחנו לעזרתך בכל ענין ונושא בדרכך לעלות מעלה מעלה.
 צוות מורחב של 'מוקד הישיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב

1-800-20-18-18

או בטל': **073-7078388**

בין השעות 7:30 ל- 10:30 בערב ★ שיחת חינם

קשה לך?
 זקוק לעזרה?

מוקד לבני הישיבות מסודר של ארצנו אחינו
הישיבה

כאשר הגיע בערב אל חדר האוכל, לא יכול היה להחמיץ את המבטים שננעצו כל העת בו אגב לחישות מהוסות 'זה הבחור החדש, הפצץ של הישיבה...' איפשהו בליבו דגדג המצפון 'זו טעות איומה'. 'בסוף זה יתגלה'

מקח טעות מוסכמת

הרוכסן. גמרא בבא בתרא עבת כרס ומשומשת למדי היתה מונחת למול עיניו. בלא הרבה תכנון, שלף את הגמרא ויצא בדממה את החדר. הוא ירד את גרם המדרגות המובילות אל היכל בית המדרש. ההיכל היה ריק למדי בשעת צהריים מנומנמת זו, הדממה היתה מצוינת עבורו.

הוא התיישב על אחד הכיסאות בקצה ההיכל והניח את הגמרא על הסטנדר מולו. הגמרא היתה מרוטה ומקומטת בצדדים ומהוהה מרוב שימוש. היא היתה שייכת בעבר הרחוק לאביו, שככל הנראה עמל ויגע על דפים אלו שעות וימים רבים.

הוא היה שקוע במחשבות. עתידו היה מטושטש בעיניו, הוא תר אחר תכלית לסדר חייו המוזר. הוא לא שם לב כי לאט-לאט התמלא ההיכל בזוגות זוגות של בחורים. מבטים תמהים ננעצו בו שוב ושוב, אך הוא כמו היה מנותק מכל הסובב אותו. לפתע קלטו אוזניו שיח ער של החברותא שמאחוריו.

הוא שם אוזניו כאפרכסת בלא להניד את ראשו: "הוא נראה רציני מאוד החדש". "כן" ענה בן השיח של הראשון. "שמעתי שהוא משהו משהו..."

בניין הישיבה הזדקק למול עיניו. האותיות מאירות העיניים שהיו דבוקות על חזיתו היו גדולות מדי לטעמו של שרוליק, גם מזג האוויר בבוקר זה היה חורפי מדי והאנשים המשוטטים כאן הם אפורים מדי. הכל מרגיז ומעצבן. תחושתו הטפלה השתקפה היטב על פניו העגומות.

'עוד ישיבה'... חשב לעצמו במרירות. 'שום דבר לא הולך להשתנות'. מאחוריו, שנתיים וחצי של נדודים, שורה ארוכה של ישיבות בהם היה ומהם נזרק בזה אחר זה בקצב מביש. אביו כבר על סף ייאוש מה'תכשיט' שלו, שאינו נותן לו קורטוב אחד של נחת יהודי... בסוף הזמן שעבר, כצפוי, נזרק מהישיבה בה למד, בעיקר משום שלא עשה בו שום דבר. וגם משום שבבטלנותו הרבה, השרה אווירה של רפיון בקרב תלמידי הישיבה כולה. זה לא ממש הפתיע אף אחד כאשר הועף, אולי אם לא היה מועף היו מופתעים הרבה יותר.

אביו האומלל החל שוב במסכת הבלתי נעימה של חיפוש ישיבה, בירורים, ניסיונות, הפעלת פרוטקציה והבטחות בכתב לשיפור באחריות... בסופו של דבר התקבל לישיבה ממוצעת, אליה הוא פוסע ברגעים אלו בלא טיפת חשק, ובלא שמץ של כוונה להשתנות במשהו.

בצעדים כושלים נכנס אל הבניין, אינו טורח לסקור את הסביבה, אינו מביט אל הבחורים. למה לו? תיכף הוא יועף מפה כמו מכל מקום אחר, בשביל מי יתאמץ?...

הוא נשרך אל עבר המשרד, מצפה להנחיות, איך והיכן להשתכן לביתניים. המשגיח הנחה אותו אל עבר חדר קטן בו הוא אמור לדור בחברת ארבעה חברי חדר נוספים. המשגיח נראה דווקא אדם חייכן ונעים סבר, ציין שרוליק לעצמו. 'תכף הוא כבר לא כל כך יחיין אליי'... הרהר בעגמומיות.

הוא עמד במרכז החדר עם המזוודה הענקית נבון ומבולבל. "שלום וברכה!" אמר לו הבחור הגבוה ושחור השיער שישב במרומי הקומה השנייה. "שלום גם לך!" השיב לו, קולו יבש. השתיקה העיקה עליו והוא חיפש דרך להתנדף משם.

במחשבה של רגע השכיב את המזוודה במרכז החדר ושחרר את

מה אכפת לי לנסות...? חשב. בחצי שאלה וחצי אמירה השיב את התשובה עליה חשב.

עיניו של מושי הזדהרו כמו שני כוכבים מנצנצים. "אוי נכון..." אמר בהתפעלות בלתי מוסתרת, "אני נזכר שבאמת כך הסביר המגיד שיעור". בהתרגשות גדולה הסתובב הלה לספר לחברים שהתגודדו בקרבתו והמתינו למוצא פיו... שרוליק השיב את עיניו אל הגמרא, לבדוק שוב את תשובתו ועוד לפני שהגיע למסקנה כלשהי נפל לפתע על גמרתו צל. הוא הרים את עיניו וראה בחור נוסף. "אפשר שאלה?...?" שאל ביראת כבוד. שרוליק הנהן בכבוד ראש.

השלישי שניגש אליו שאלו אם הוא מוכן ללמוד עמו חברותא 'כי לא הבנתי כל כך את החומר'... זה היה יותר מדי עבור שרוליק. "נתחיל מחר, בסדר?" אמר לו שרוליק. ומיד כאשר הלך החל לשנן את החומר למען לא יעשה לעצמו בושות למחרת, כשמדי פעם הוא מופרע בשאלות הבנה וסברא בגמרא...

כאשר הגיע בערב אל חדר האוכל, לא יכול היה להחמיץ את המבטים שננעצו כל העת בו אגב לחישות מהוסות 'זה הבחור החדש, הפצץ של הישיבה'... 'איפשהו בליבו דגדג המצפון 'זו טעות איומה'. 'בסוף זה יתגלה'. אבל הוא היה שבוי בתדמית שצמח לו בין יום, עליו כעת רק להתאים את עצמו אל מידת הציפיות של כל בני הישיבה מ'בחיר הישיבה'...

כעבור חודשים מספר. היכל בית המדרש היה שרוי בעיצומו של סדר, קול התורה עוטף את הכל. בירכתי בית המדרש יושב לו שרוליק, סביבו מתגודדים מספר בחורים שמקשיבים להסבריו הבהירים בסוגיית "מקח טעות"..." "מקח טעות" אמר בלהט, "הכוונה היא, שכרגע, כאשר המוטעה עומד על טעותו, הרי הוא מכחיש את רצונו בטעות הזו, אבל אם הוא מרוצה מן הטעות, בוודאי שאין לזה דין של מקח טעות..."

הבחורים סביבו הנהנו בהבנה, ובסתר ליבו הנהן אף הוא בהודיה חרישית למנהל העולם על הטעות המופלאה שהביאה אותו אל מקומו הראוי לו...

שרוליק התאפק שלא לגחך בקול רם, והמשיך לבהות מול הגמרא הפתוחה מול עיניו. כעבור דקות אחדות ניגש אליו בחור גבוה, הוא זיהה אותו כאחד מחברי החדר בו ביקר לרגעים ספורים בלבד. הוא הושיט לו את ידו. "מושי", אמר בחיוך.

"שרוליק" השיב לו בסתמיות. "אפשר לשאול משהו?" הפתיע אותו החבר.

"בבקשה"...

מושי סובב את הגמרא אליו, דפדף קצת ושאל שאלה ב... תוספות... שרוליק היה בטוח כי הוא מתעתע בו. מה לו עם לימוד? ועוד עם תוספות... אבל פניו של מושי הזה נותרו רציניות לחלוטין. הוא תלה בו עיניים שואלות, מצפות ואולי דורשות ממנו תשובה.

שרוליק שתק כמה רגעים ואז פלט בחולשה: "אין לי מושג..." מושי לא חשב להרפות: "אווה... גם ענוותן... פששש... כליל המעלות... אבל עלי לא תצליח לעבוד. ראיתי את המחברת... קראתי קצת... מי שמסוגל לחדש חידושים עמוקים שכאלה, בוודאי לא יאבד עשתנות מול תוס' פשוט..."

"א... איזה מחברת? על מה אתה מדבר?" שרוליק לא הבין.

"המחברת... היא נפלה לך מהגמרא כאשר הוצאת אותה מהתיק..." שרוליק קלט את הטעות. זה בכלל המחברת של אביו. "זה לא של..." התחיל לומר אבל ללא שום סיבה, אולי משובה, חצי בצחוק, הוא החליט להתעלם מן הטעות ולהמשיך את המשחק...

"מה הייתה השאלה שלך?"

מושי חזר על השאלה באיטיות. שרוליק לקח את הגמרא, עיין באותיות התוס' הזעירות, 'מזל שלא שכחתי איך קוראים אותיות רש"י...' 'הרהר בגיחוך. ובכן, שרוליק אולי עצלן גדול ולא מתעניין, אבל בראשו מסתתר לו מוח חריף. הוא קרא את לשון התוס', ונראה היה לו שהוא יודע מה התשובה, אבל הוא פחד לומר אותו, שמא ישם את עצמו ללעג וקלס. 'אבל

חדש! חדש! חדש!

טיפים מיוחדים לקבלת "גישמאק בלימוד"
עכשיו בהגשה מיוחדת לבני הישיבות

חייגו **077-222-2666** < שלוחה מס' 3 >

האם אנו מסוגלים לסדר את מחלוקות התנאים והאמוראים ולהבין מה עומד מאחורי דברם, או מה שיטתם?

מה הטעם של התנא החולק - פרק נוסף איך נשיג גישמאק בלימוד

להבינו. לכך אמר התנא: "אם עמלת בתורה" ולא "אם למדת תורה הרבה"... (תוספות יו"ט).

אחת השאלות שהאדם עתיד להישאל לעתיד לבוא, היא "פלפלת בחכמה" (שבת לא). כתב על כך ה'שב שמעתתא' בהקדמתו, שהאדם חייב להתכונן לכך, היינו שיוכל להעיד על עצמו שהשתדל בכל יכולתו להבין את סוגיות התורה על בוריין. ואם כך, חלק מכך היא להבין מה סבר כל מאן דאמר.

הבנת כל דעה ודעה בפני עצמה, בעומק ובליטוש, תגרום לך להתחבר בעמקי נפשך לסוגיה. הבנת שני הצדדים תביא אותך לסיפוק גדול ותגרום לך להרגיש את 'מתיקות התורה'.

בית שמאי ובית הלל, רבי מאיר ורבי יהודה, אב"י ורבא, ר' יוחנן וריש לקיש, ועוד תנאים ואמוראים רבים, נחלקו אלפי פעמים בש"ס. חלק מדעותיהם נדחו בדברי הגמרא עצמה.

ומה סברו החולקים?

כשאתה לומד את המחלוקת, נסה לרדת לשרשי הדעות, להבין כי לכל מטבע יש שני צדדים. הרי לא מדובר בדעות של אנשים של מה בכך, אלא של גדולי עולם, אראלי קודש, גאונים ומופלגים בחכמה, למעלה מהשגתנו. אם כן, מה הם סברו מלכתחילה?

מחלוקת קשה ניטשה בין בין תנא או אמורא אחד עם התנא השני והסוגיה עברה לדון בדברי התנא השני. אך רגע, האם התנא שדבריו נדחו לא הביע את דעתו? מה הוא סבר? זכור, אנו לומדים כאן את דבריהם של 'אראלי קודש' והלוואי שאכן נדע לכוון מקצת מכוונתם.

אין ספק, הדבר דורש התאמצות מחשבתית, אך הלא זהו עמל התורה!! להבין כל דעה ודעה לאשורו!! העמל שלך בהבנת דבריהם תאיר בוודאי את לבך באור התורה.

"לפי שיעקר ההבטחה שהבטיחנו הוא יתברך לא היתה אלא על עסק התורה, הוא העמל והטורח, וכמו שכתוב ואם בחקותי תלכו, שתהיו עמלים בתורה שבעל פה על מנת לשמור ולקיים ונתתי גשמיכם כו', לכך תיקנו לברך לעסוק בדברי תורה" (ב"ה, או"ח סי' מז).

"אם עמלת בתורה יש לו שכר הרבה ליתן לך" (אבות פ"ד משנה י'). "שכר עולם הבא אינו לפי רוב הלימוד, אלא לפי רוב העמל והטורח"

אנחנו לעזרתך בכל ענין ונושא בדרכך לעלות מעלה מעלה. צוות מורחב של 'מוקד הישיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב

1-800-20-18-18

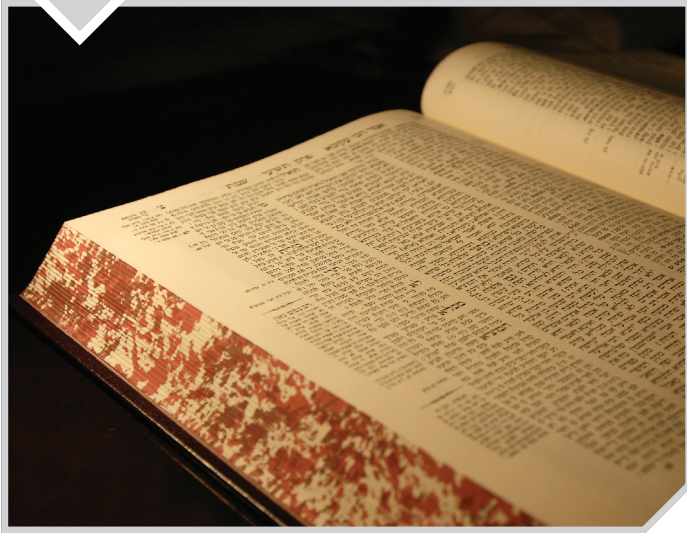
או בטל': 073-7078388
בין השעות 7:30 ל-10:30 בערב ★ שיחת חינם

קשה לך? זקוק לעזרה?

המוקד לבני הישיבות מיסודו של אגודת ישיבות
הישיבה

במידה ורש"י מסביר אחרת ממה שחשבת בתחילה, עליך להתבונן בעניין, ולנסות להבין מה הכריח את רש"י להסביר באופן שונה שלכאורה היה נראה לך כפשט הפשוט

עצותיו של הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א

הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, לימד לפני שנים רבות את תלמידיו, דוגמאות וכללי דרך, שיסייעו לכל אחד להפוך את הלימוד בגמרא לחוויה אישית, ולהרגיש חלק מהגמרא:

בתחילת לימודך, למד קטע אחד שלם בגמרא מבלי לעיין ברש"י. אתה מעיין, מסביר לעצמך או לחברותא שלך את השאלות, התשובות, ההוכחות והראיות, ורק לאחר מכן פנה ללמוד רש"י. כשאתה מעיין ברש"י, בדוק האם רש"י הסביר כמו שאתה למדת. אם כן, הרי לך אישור חתום שאכן למדת את הגמרא כראוי. במידה ורש"י מסביר אחרת ממה שחשבת בתחילה, עליך להתבונן בעניין, ולנסות להבין מה הכריח את רש"י להסביר באופן שונה שלכאורה היה נראה לך כפשט הפשוט.

העובדה שהובאה דוגמה שניה, מלמדת על כך שהדוגמה הראשונה אינה מספיקה בפני עצמה. תמיד כדאי לדעת למה.

זה לא סתם סיפור מעניין

עוד מוסיף הגר"י זילברשטיין שליט"א: הרבה פעמים מובא בגמרא או במשנה או ברייתא, סיפור מעשה כדי ללמוד ממנו הלכה. צריך להבין שלא מוזכרים במעשה פרטים שאינם שייכים לדין הנלמד. לכן יש להתבונן בכל פרט שהוזכר, ולהבין איך ולמה הדין הנלמד תלוי בפרט הזה, ומה יהיה הדין כאשר יחסר - או ישתנה - הפרט הזה.

המסקנה

כשהגמרא מביאה 'הוא אמינא' ולאחר מכן עוברת למסקנה, עלינו לדעת שתמיד סברת ההוא אמינא, היא הסברה הפשוטה יותר, שכל אחד אמור לסבור כמוה, אם לא שהוא נאלץ להגיע למסקנה אחרת מחמת קושי מסוים שיש בהוא אמינא. אם אתה עצמך הבנת מייד בתחילה כמו שהגמרא הבינה במסקנה - ברור שחסר לך משהו בהבנתך את הנושא, ובגללה קפצת למסקנה, במקום שבו הגמרא לא מיהרה לעשות. מדוע, אם כן, הגעת למסקנה לפני שחשבת על ההוא אמינא.

(יש"כ להרה"ג ר' זאב יעקבסון שהביא את עצותיו של הגאון ר' יצחק זילברשטיין)

כעין זה, גם בלימוד הגמרא עצמה. כשאתה מגיע למקום בו הגמרא שואלת איבעיא ומציגה שני צדדים לספק, בדוק עם עצמך כיצד אתה היית פוסק בשאלה זו אם היו באים לשאול לדעתך.

כשברור לך מה הצד שלך בספק, זה הזמן לבוא ולבדוק את הצד השני. למה בעצם יש כאן ספק בכלל אם ההבנה הבסיסית שלנו נוטה באופן מיידי לצד האחד מבין השניים? בדוק, אולי יש קושי מסוים בצד זה ולכן נאלצה הגמרא להציג שני צדדים לספק.

מדוע צריך תירוץ נוסף?

כאשר תמצא בגמרא יישוב נוסף בדרך של "איבעית אימא", או בדרך של "אי נמי", יש להבין מזה, שהיישוב הראשון יש בו איזה קושי או דוחק. צריך להתבונן ולהבין מהו ומדוע אינו מוקשה לפי הביאור השני. הרבה פעמים גם היישוב השני יש בו איזה קושי ולפעמים שני היישובים משלימים זה את זה.

דרך לימוד זו נכונה לא רק בגמרא עצמה, אלא גם כשרש"י או תוספות ושאר הראשונים מביאים תירוץ לשאלתם, ולאחריו מביאים תירוץ נוסף, דבר המלמד על כך שבתירוץ הראשון היה קושי כלשהו.

כך גם בלימוד המשניות והברייתות, לא פעם מביאה המשנה דין, ולאחריו היא מביאה מספר דוגמאות בהן חל הדין הזה. אנחנו צריכים לחקור ולהתבונן מדוע הובאו דוגמאות נוספות, ועצם

של רבינו היושב ושוקד על תלמודו בטרם שחר. בתקופה מסוימת בה התחזקו כוחותיו של סבי, מצאתי את השעה כשירה למלא את הבקשה.

כמובן שלא הרהבתי עוז להכניס אנשים לבית סבי ולהפריעו בשעות לימודו. ולכן נדברתי עם רבי שלמה קודם מעשה וסיכמתי עימו שיעמוד במרפסת הבית, ובשעה היעודה אגש ואסיט את הווילון, כדי שיעלה בידו להביט מבעד לחלון הפתוח בדמות רבנו ההוגה בתורה הקדושה.

ואכן באחד הלילות, בשעה שתיים לפנות בוקר, ניצב רבי שלמה במרפסת המדוברת. כאשר רבינו התיישב על מקומו, ניגשתי אל החלון וצידדתי את הווילון, שמצידו השני עמד רבי שלמה אחוז צפייה.

במשך שעות ארוכות עמד רבי שלמה בדומייה, כשעיניו נעוצות בדמותו הטהורה של רבנו הקורא לאיטו את ברכת התורה ולאחר מכן פוצח בלימוד ערני ורב שעות, כשהמיית קולו הענוגה נישאת אל חלל הלילה.

עם בוקר, כאשר יצאתי מן הבית, פגשתי את רבי שלמה שהכריז בקול רועד מהתרגשות: " עכשיו אני מבין מזה נקרא להתפלל! כאשר רואים אדם בגילו של רבנו העומד ומשתפך בתפילת 'והערב נא' בבקשה ובתחנונים, ניתן להבין כיצד צריך להתפלל ואיך צומח גדול בתורה כמו הגרי"ש אלישיב!"

סיפר רבי יחיאל מיכל טיקוצינסקי: רבינו היה כל כולו תורה, עד שלא היה לו זמן פנוי בעבור כל דבר אחר בעולם זולתה. ואף כשהוצרך לעשות דבר מה, היה עושהו ברגע כמימרא וכהרף עין שב לתלמודו. זכורני שכאשר שהינו אצל זקני, רבי נתן אהרן טוקצינסקי זצ"ל, בחול המועד פסח, קראה לנו לפתע סבתנו ע"ה וזירזה אותנו לרוץ למרפסת כדי לראות את רבינו, שבא לבקר את מחותנו רבי אלכסנדר זיסקינד ברלין זצ"ל.

ענינו חזו ברבניו, המדלג על המדרגות בזריזות. היו אלה מדרגות בלתי נוחות אף לעליה רגילה, אך מרן עלה בהן בקלילות ובחופזה כעלם צעיר. לאחר כשתי דקות, כאשר סיים את הביקור, צלח את המדרגות בשנית ויצא לדרכו. היה זה מחזה מופלא של זריזות בלתי רגילה, המצויה רק אצל אדם שאין לו בעולמו אלא תורה בלבד וכל רגע מחייו מנוצל עד תום.

ונראה כי זהו יסוד הצלחת האדם, השואף לגדול ולצמוח בתורה, שיהיה שקוע אך ורק בתורה בלי לבקש חשבונות רבים, כפי שכתב הרמב"ם בפ"ג הי"ג מהלכות תלמוד תורה: "לפיכך מי שרוצה לזכות בכתר התורה, יזהר בכל לילותיו ולא יאבד אפילו אחד מהן בשינה ואכילה ושתייה ושיחה וכיוצא בהן, אלא בתלמוד תורה ודברי חכמה".

(מתוך: עמודו של עולם)

חזק דיו, היה קם לבדו בזריזות אופיינית, בעוד סובביו משתוממים לראות את גבורתו עילאית וכיצד הוא מקיים כפשוטו את מאמר חז"ל: "הוי גיבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים".

לא אחת קם רבנו ממשכבו לאחר שינה מועטת בלבד, בעוד בני הבית מעלים חרס בניסיונותיהם להפציר בו שינוח עוד מעט. כל הבקשות וההפצרות לא הועילו במאומה - תמיד היה מתעורר ותיכף נעמד על רגליו כהרגלו מימים ימימה!

באחד הלילות לאחר שקם ממשכבו, התבטא מרן באוזני נכדו ואמר: "אנשים מתפעלים מכך שאני קם ללמוד בזמן קבוע, כשהולכים לישון מוקדם אין כל מניעה לקום מוקדם, ולכן אני מקפיד על כך ביותר!"

"כדאי מאד!" הוסיף מרן, "לחנך לעניין זה את הבחורים כדי שיפנימו את חשיבותה של השינה המוקדמת".

אף בעת זקנותו המופלגת נהג לקום על רגליו בזריזות עצומה בעת אמירת קדיש, החזרת הש"ץ, בקריאת התורה ולכבוד כל דבר שבקדושה, כעומד לקראת מלך. בשנת חייו האחרונה, בעת שהדליק את נרות החנוכה בחצר ביתו כמנהגו, לא נעתר בשום אופן לבקשת מלוויו, שהפצירו לו לברך בשיבה, ואימץ את עצמו בכוחות על אנושיים לברך כשהוא ניצב על רגליו כבדות הימים, בלא להסתמך על שום היתר וקולות הלכתיות של זקן וחולה.

באותה תקופה, כה גברה חולשתו, עד שלא היה מסוגל להזדקק ללא תמיכת בני ביתו. ברם כן היה הדבר לצרכי חולין, אך בעבור דבר שבקדושה מסר את גופו ונפשו ועמד על רגליו בדרך של היפך הטבע הארצי. לא היתה זו כי אם עקידה, שעקד את כל נימי גופו ונפשו על מזבח התורה והעבודה כדי לקיים את ההלכה בתכלית ההידור. מראה מרן, העומד על רגליו הישישות ומוציא מפי את מילות ברכת ההדלקה, הברה אחר הברה בביטוי שפתיים ובנעימה, נותר חקוק בלב כל רואיו לעד.

כל המביט בו ראה אדם בגיל מאה שנים, שהתורה הינה נשמת אפו ועצם חייו, וכאשר הוא מגיע לענין של הלכה אין ניכר בו כל שמץ של עצלות. ועל כן, אם מובא בהלכה שיש לעמוד בתפילה, אזי גם אדם בגיל כזה, הניצב לאחר שעות רבות של עמל עצום בתורה, אינו מוותר על דבר ומגיע לבית הכנסת ואומר פסוקי דזמרה מילה במילה בכוונה עצומה עד כלות הנפש. שהרי מבין הוא ויודע, כי אלו תפילות דוד בן ישי המחברות בין קודשא בריך הוא לבניו. ואם כן, היאך אפשר להחמיץ אפילו מילה אחת, וכיצד ניתן להסיח את הדעת אף לרגע קט, בעת שאדם חי ומרגיש בידיעה חושית את הווית "שוויתי ה' לנגדי תמיד"!

נשקפה כמו שחר

נכד רבינו, הרב ליפא ישראלזון, מספר: פעמים רבות פנה אלי המגיד רבי שלמה לוינשטיין, כשבקשתו אחת, לחזות בדמות קדשו

הנה לא ארכו הימים ובמעלה גבעת הישיבה התנוסס על תילו המבנה המרשים ורחב המידות של ישיבת פוניבז'. היה זה בחוש אלול תש"ה. מספר שנים לאחר מכן, לקראת ראש השנה תשי"ב, החליט רבי שלמה הופמן להתפלל את תפילות הימים הנוראים בהיכל הישיבה החדש והמפואר.

בסוף התפילה השתרך רבי שלמה בתור הארוך ופסע את עמו הקהל הרב לקראת ראש הישיבה ומייסדה, הפוניבז'ר רב, כדי לברך ולהתברך בברכת 'שנה טובה'. והנה כאשר קרב רבי שלמה לכותל המזרח, תפסו הרב מפוניבז' בידו נמרצות תוך שהוא דוחק בו להתלוות אליו.

רבי יוסף שלמה כהנמן לא שת ליבו למבטים המתפלאים של קהל הממתנים, ומשך את אורחו לעבר המרפסת העורפית הרחבה הפרושה לאורך בית המדרש.

כאשר השניים ניצבו על גבי הגזוזטרה הנודעת, שלח הרב מפוניבז' מבט רב משמעות לעבר רבי שלמה הופמן וקרא בנעימות ניצחון: "לאמיר ציילען די באלאטע'ס"... הבה ונספור את המרצפות... דעתו של ראש הישיבה לא נחה עד אשר השניים סיימו את צעדיהם ופסעו עד לאריח האחרון של המרפסת...

"נו, הלא אמרתי לך?!... חתם ראש הישיבה את דבריו במבט רב משמעות..."

(מתוך הספר בנין נפש האדם)

המשיך נלהב "רוחבה כך וכך ואורכה עתיד להיות כך וכך", המשיך לפרט.

רבי שלמה התבונן ברב ובניירותיו, מסרב להאמין כי יש בכל זה ממש. הן היכל התורה הגדול ביותר בארץ בקודש קטן 'פי ארבע' ממידות ההיכל רחב הידיים הפרושות בגיליון שלפניו.

'פי ארבע' היה ביטוי בו נקט בו לימים רבי שלמה הופמן זצ"ל בגוללו את הדברים לפני תלמידיו, ולא בכדי!

בעת בואו של הרב מפוניבז' לביקור בהיכל ישיבת 'עץ חיים' כבעיר הקודש ירושלים, שהיה בית המדרש הגדול ביותר בארץ באותה התקופה, קיבלוהו ראשי הישיבה ותלמידיה בכבוד ובהערצה.

רבי משה בלוי זצ"ל, מנהיג אגודת ישראל בארץ הקודש אשר נכח במקום, סיפר כי הרגע אחד נקרעו עיני באי בית המדרש בתדהמה. היה זה כאשר גאון ישראל, הרב מפוניבז', פתח בצעדה, עקב בצד אגודל, ממקומו שבקצה המזרח עד לכותלו המערבי של היכל הישיבה. בהגיעו לפאתי בית המדרש הכריז הרב מפוניבז' בגאון ובבטחה: "היכל הישיבה שלי יהיה גדול פי ארבע!"

הפגישה עם הרב מפוניבז' בגבעת הישיבה בבני ברק הגיעה אל קיצה, ורבי שלמה הופמן יצא לענייניו. אך תימהונו טרם נמוג למראה התוכניות המפתיעות וחסרות הסיכוי לכאורה של רבי יוסף שלמה כהנמן.

באפשרותנו לקבל...

'תהיה לך סיעתא דישמיא'

התקשרתי להגר"א מן וסיפרתנו לו על הטעות שקרתה. הגר"א השיב שהוא יושב עכשיו ליד הגר"ח, ושאל את פיו. שר התורה חשב כמה דקות, ואחר כך אמר להגר"א מן לומר לי שאקבל את שניהם, ואני מבטיח שתהיה לך סיעתא דישמיא'.

מששמעתי את הדברים, החלטתי לקבל את שניהם, אבל הוספתי ואמרתי להגר"א מן, שימסור למרן הגר"ח שכיון שאני עושה כאן מבחינתי דבר שלא כדרך הטבע, ומקבל את שני הבחורים, אני מבקש שוהא יברך אותי ואת אחי. לי יש בת מבוגרת, ולאחי יש 3 בנות מעוכבות שידוך, ואני מבקש שהגר"ח יברכני שהן יזכו למצוא את זיווגן במהרה.

והגר"ח בירך.

מה שקרה עכשיו הוא בבחינת הבלתי - ייאמן, הבת של הרב גואל, וכן כל 3 הבנות של אחיו התארסו בתוך חודש וחצי.

הכל על מקומו בא בשלום

לאחר מעשה סיפרו הוריו של אדרי ב, שאם המשפחה ישיבה כל הזמן והתפללה שבנה יתקבל לישיבה, והנה זה מה שקורה... הש"ית רוצה למלא את בקשתה, ובורא 2 בחורים בשם אדרי, שניהם מעונוינים להתקבל לישיבה, ואז מתחרשת הטעות הנ"ל, והכל בא על מקומו בשלום.

ובאשר לנס שאירע עם 4 הבנות, כיון שהקרב אלקריף עשה למעלה מדריך הטבע, זכה שנעשה איתו עם אחיו נס למעלה מדריך הטבע. (מתוך הספר 'מצוות בשמחה - בעריכת הרב משה מיכאל צורן)

אנחנו לעזרתך בכל ענין ונושא בדרכך לעלות מעלה מעלה.
צוות מורחב של ימוקד הישיבה לעזרתך בכל יום בשעות הערב
בין השעות 7:30 - 10:30 בערב ★ שיחת חינם

1-800-20-18-18

הילד שהחל ללכת

כשהיה בעיר דטרויט שבארה"ב היה בין הבאים יהודי שבא עם בנו הקטן להתברך. אותו יהודי תרם את מעשרותיו לשיבה וביקש ברכה להצלחה וסייעתא דשמיא עבורו ועבור בנו. לפתע התחיל הילד לבכות, רבנו שאל אותו לפשר בכיו והוא השיב שיש לו אח תאום בביתו, שלא יכול לעמוד על רגליו וודאי שלא ללכת בהם, התחנן הילד בפני רבינו שאחיו ילך כמוהו. רבינו הצטער מאד ממה ששמע וכנראה התרגש במיוחד מכך שאח כה דואג ובוכה על מצב אחיו וברכו בקול כפי שביקש: שיזכה אחיך ללכת על רגליו, כמוך. הם שבו לביתם, ולמחרת ותהום כל העיר, אותו הילד שכל העיר הכירה שעד אותו יום לא היה מסוגל ללכת על רגליו, החל לפתע ללכת. הדבר יצר תהודה גדולה והרופאים שטיפלו בו במשך השנים נותרו המומים. לאחר כמה ימים שב אבי הילד לאכסנייתו של רבנו עם מעטפה עבה בידיו. הוא סיפר שהניח בצד סכום גדול למען ריפוי של ילדו, ועתה כשאינו צריך עוד לכך הוא רוצה לתת את כל הכסף לשיבה.

"האבן תצא גם ללא ניתוח"

כאשר התארח בשבת אצל אחד מנדיבי השיבה הגדולים, ניגש אליי בעל הבית בסעודת שבת בבוקר וסיפר לו שהוא סובל מאד היות שיש לו אבן בכליות, וסיפר שכבר עבר שני ניתוחים ללא הצלחה. וביום שלישי הקרוב עומד הוא לעבור ניתוח שלישי וביקש ברכה שכן חשש מאד מהניתוח, והוסיף שאם יסתדרו הדברים והאבן תצא מעצמה בלי צורך בניתוח הוא מוכן לתרום מאה אלף דולר לשיבה ע"מ שרבינו יבטיחו שיעבור הטיפול בהצלחה ותצא האבן בשלום. סגר רבינו פיו ושפתיו, והניח את אצבעו על פיו לסימן שתיקה. כעת שבת קודש, ולא מדברים על עניינים אלו (וכידוע היה רבינו בתענית דיבור בשבת), וכשניסה שוב ושוב לדבר ע"ז עם רבינו, חזר והניח אצבעו על פיו בסימן שתיקה, וסימן בידו לאחר השבת נדבר על זה. עם זאת השבת ניגש הנדיב בעל הבית אל רבינו וקיבל את ברכתו לרפואה שלמה והוסיף שאינו צריך ללכת לניתוח, האבן תצא גם ללא הניתוח. כך הווי שהאבן יצאה בשלימות ללא כל טיפול רפואי. אותו נדיב התרגש כל כך מהסיפור שלא הסתפק בתרומתו אלא הכפילה והיה מספר את הסיפור לכל מי שבא להתרימו, וסיפר הג"ר בנימין קרליבך שכאשר הנדיב סיפר זאת להגרנ"צ פינקל ראש ישיבת מיר הגיב הגרנ"צ ואמר לו: על כזה סיפור נתת מאה אלף דולר? על דבר כזה צריך היית לתת מליון דולר.

צריך למסור נפש על תורה

ככל שנקפו השנים הלכו הנסיעות והטלטולים ונעשו קשים יותר, אך רבנו לא הסכים לשמוע על אפשרות שימנע לנסוע, גם כאשר נכנס לעומק שנות השיבה והיו מהרופאים שהזהירו שזה עלול

להיות מסוכן עבורו לנסוע בגיל כה מופלג, לא ויתר וביקש במפגיע לנסוע לעמוד לימין השיבה. רופאו המסור רבי יצחק מלכה מספר שבכל פעם כשהיה שב מחו"ל ובא לבדקו, היה רבינו שואלו האם יוכל לנסוע שוב! בני המשפחה לא ידעו את נפשם, מחד יש רופאים שמזהירים שלא יסעו, מאידך הוא עצמו עומד על כך לנסוע. הם שאלו את פי מרן הגרא"ל שטיינמן והוא השיב שרבינו שאני, היות והוא נוסע למען התורה לכן היות ומעוניין בכך אין להניעו גם בגילו ומצבו.

שלוחא דרבנן הרב שלמה לורנץ שהיה ממתפללי השיבה שאלו פעם: מדוע ראש השיבה מטריח עצמו בגיל כה מופלג לגולה, למה לא ישאר בארץ וישלח שליחים מטעמו, השיב לו רבנו שאדרבה, דווקא משום שנחלש ואינו יכול לומר "שיעור כללי" כרגיל, זו סיבה גדולה יותר לנסוע, כי אם אינו יכול להרביץ תורה כבעבר לכל הפחות יעשה למען התורה באופן זה.

אפילו בשנים האחרונות כאשר רעייתו הרבנית שכל השנים עזרה לו בנסיעותיו בצורה בלתי ניתנת לתיאור, התקשתה להצטרף אליו כבעבר, גם אז המשיך את הנסיעות. היה זה מחזה קורע לב להביט כיצד לפני כל נסיעה היה שואל אותה בענווה אם היא מרשה לו לנסוע, והסכימה בכל לב וברכה אותו דקות ארוכות להצלחה במסעו, והוא היה בוכה כילד ממש ומבקש שליחה בכל ליבו שתסלח לו על שנצרך לעזוב אותה, בהדגישו שעושה כן רק לשם שמים.

פעם סבל חולשה ויסורים לפני הנסיעה, ניסו כמה תלמידים לבקשו אולי ימתין הפעם ולא יסע לעת עתה, אולם הוא פסק בנחרצות: מדארף מוסר נפש זיין אויף תורה, צריך למסור נפש על תורה. והזכיר דברי הילקוט שמעוני (יהושע רמז לו"כ בתנא דבי אליהו) "משעה שנשברו הלוחות נגזר על תלמידי חכמים שילמדו תורה מתוך צער, מתוך דוחק, מתוך טלטול, מתוך שאין להם מזונות, מתוך שעבוד ומתוך הטריוף ובשביל אותו הדבר שמצטערים עתיד הקב"ה ליתן שכרם כפול ומכופל". וכשגמר להביא את לשון הילקוט פרץ בבכי עז. בהיותו בגיל מאה וחודשיים נסע לדינר האחרון למען השיבה, היה זה דינר מיוחד שארגנו בעבור המוני תלמידיו בחו"ל שרצו לשמוח עמו עם הגיעו לגיל המאה, על מאת שנות מסירות לתלמידים, והוא במסירות נפש הגיע, ראו עד כמה בנפשו להרבות כבוד שמים לעשות בגופו למען השיבה הק'.

אכן, עד יומו האחרון עמל בעצמו במחשבה ומעשה להמשך קיום השיבה הק' בבת עינו בתוך כל הקשיים שצצו בארץ ובחו"ל. הוא ביקש ותבע מאלו שסבור היה שהם יוכלו להמשיך את קיומו ושגשוגו של מבצר התורה הגדול ישיבת תורה אור שימשיכו לעשות זאת, ואכן סייעתא דשמיא מופלאה עומדת לה לשיבה הכוללים והחבורות להמשיך לגדול ולשגשג ולגדל מאות בני תורה למרות המצב הכלכלי הקשה.

(מתוך הספר 'מגדלתו ומרוממתו')

גם כאשר מדובר בבחורים שונים בסגנון מאיתנו, אשר מלכתחילה לא היינו קובעים איתם חדר משותף או קביעות בחדר האוכל, הואיל וכך התגלגלו הדברים יש אפשרות ללמוד איך להסתדר גם כאשר הסביבה שונה מאיתנו. והרי אף אחד אינו יודע לאן יובילו אותו מאורעות החיים, ופעמים שאחרי החתונה, יהיה במשפחה או בשכונה גם אנשים שאינם בסגנון שלנו ונצטרך לדעת למצוא מרקם חיים משותף איתם, כאשר רואים בכל ניסיון הזדמנות הדבר מקל עלינו את ההתמודדות ועוזר בס"ד להצליח.

פניות רבות ושאלות נוספות ומגוונות מגיעות אל המוקד מדי ערב, מבני ישיבות רבים המנסים בכל כוחם לעלות בדרך העולה בית א-ל על אף הקשיים המתעוררים בדרכם, והמוקדנים מנסים ככל יכולתם להקשיב להשתתף לענות ולייעץ לכל אחד את המענה המיטבי והמדוייק עבורו. כולנו יחד עם כל בית ישראל תפילה שיסור חרון אף ה' מאתנו, ונזכה לסיים את זמן קיץ בתוך היכלי הישיבות, ולפתוח את זמן אלול כמתכונתו ונשקוד על התורה ועל העבודה בהשקט ושלוה.

בחורים שמרגישים מנותקים בקפסולה שלהם הן ברמת הלימוד והן ברמה הרוחנית?

בודאי שנוח לכל בחור ללמוד עם החברותא אליו הוא הורגל, לדבר בלימוד עם הבחורים שסגנון המחשבה שלהם דומה לשלו, ולישון בחדר בו חברי החדר מתאימים לו מבחינת סגנון ושעות השינה וכו', ויש חוסר נוחות כאשר מתעורר הצורך לשינוי שנכפה אלינו מסיבות טכניות. אולם כל שינוי הוא גם הזמנות חדשה ללמידה מסוג חדש. בחור שהורגל לחברותות שהם ברמתו וכעת נצרך ללמוד עם בחור פחות כישרוני ממנו יכול לנצל את ההזדמנות להתרגל בהסברה וללמוד איך לפשט את הדברים גם למי שבעל תפיסה פחותה משלו, הדבר יוכל להועיל לו רבות כאשר ירצה למסור שיעור או ללמוד עם בחורים צעירים או עם אחיו הצעירים. הגאון רבי בצלאל ז'ולטי זצ"ל היה נחשב כאחד מהעילויים של חברון, ואף על לפי כן העיד על עצמו שתמיד קבע חברותות עם הבחורים החלשים בישיבה, ולא מטעמי גמ"ח עם הבחורים החלשים, אלא כדי להתרגל בהסברה, וכדי שיהיה לו מחייב להוציא את הסוגיא ברורה כך שגם בחור חלש ממנו יוכל להבין.

אנחנו מחכים לך

צוות מורחב של 'מוקד הישיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב

חייגו: 1-800-20-18-18

או בטל': 073-7078388

אכבוד רבני העלון הנכבד!

בין הזמנים הפתח והכל מאוז לא ברוך כלל לפני כל בין הזמנים אני מכין את עצמי לקראתו, בקביעות חברותא ובקביעות סדר יום מסוים. כיום הלל הקורונה, אי אפשר לדעת מה יהיה? אם נאלץ אלמנז עם חברותא בבית מצרע? אם נאלץ לזאת אטיווליס עם המשפחה או עם החברים? וההרצה הזו שאנחנו יוצאים לקראת זמן לא ברוך, מקשה עלי מאוז, מה עלי? איך בכל אופן מתאזרים עם בין הזמנים ככה?

עקיבא

עקיבא היקר!

החשש המהדהד בשאלתך, נובע בעיקר כי כבר עברת בין הזמנים כזה בפסח, ובאמת לא היה קל. בחורים רבים שתפו אותנו אז בתחושותיהם, ורובם ככולם זעקו 'משעמם לי...'
אך האמת שלא השעמום הפריע להם, כי הבעיה היא לא שיש לנו זמן רב שאינו מנוצל, הלוואי שהיינו כל כך רגישים לאיבוד הזמן כאשר אין קורונה, הרי אנחנו אומנים בשריפה ובאיבוד זמן. בימים כתיקונם אנחנו משתעממים מצוין ולא כל כך רע לנו עם זה...
הבעיה האמיתית היתה באותו בין הזמנים של פסח, שהיום לא היה מסודר, לא היה בו שום דבר קבוע ומתוכנן, אפילו המנין שחרית לא היה קבוע, לא המקום, פעם במרפסת ופעם בגג ולפעמים בחניה, ולא השעה. וקל וחומר שהחברותא וזמן הלימוד לא היו קבועים ומסודרים. לא היתה אפשרות לקבוע אף תכנית ליום מסוים, קשה מאוד היה לתכנן דבר מיום אחד למשנהו, הכל היה תלוי בחוקי הנייד ובעקרון ההרחקה של הוראות הקורונה שהלכו והשתנו מידי יום ומידי שעה...
וכאשר היום אינו מסודר ומתוכנן, הוא נראה מאיים ומפחיד, למה לנו לקום בבוקר אם אין ביום שאליו אנו קמים אפילו רגע אחד מתוכנן? כיצד נלך לישון אחרי יום 'עבודה', אם לא עבדנו בו מאומה ולא הרגשנו שהיום הזה הועיל לנו או למישהו בעולם? וכשאינו מוטיבציה ללכת לישון, לא עושים זאת... וממילא חוץ מחוויית השעמום שתהיה מנת חלקנו ביום המחר, גם נהיה עייפים, וזה בהחלט יתרום רבות למצב רוחנו השפוף גם כך... בקיצור, מה עושים?

ובכן הבה נגש להצעת הייעול! בוודאי לא חשבתם שהצעות הייעול תהיינה בסגנון הצעות תעסוקה למיניהם, כי גם אם נתיימר להגיש לפניכם תפריט מגוון, ככל שיהיה, של התעסקויות, לא נצליח להתאים לכל אחד עיסוק כלבבו. מה שכן נאמר לכם, שהדבר הנצרך בכל בין הזמנים, ובפרט בבין הזמנים מאתגר של קורונה, הוא ה'קביעות'... לא משנה כמה זמן, ולא באמת חשוב מה תעשו באותה קביעות, היא חשובה! היא תסדר לכם את היום כולו, גם את הזמן העודף אחרי הקביעות...

כאשר בחור קם בבוקר והוא יודע שבשעה מסוימת ביום, אבל שעה קבועה, הוא ילמד דבר קבוע, לא פעם גמרא ופעם חומש ופעם אחרת יפצח סוגיא מורכבת, אלא דבר קבוע כל יום, יום רודף יום, ודף רודף דף, או סימן רודף סימן. וגם מקום הלימוד יהיה קבוע, תמיד בחדר שלו עם הסטנדר או השולחן הקבועים, זה יארגן לו את היום כולו. ואם תהיינה שתי קביעות כאלו ביום, זה ודאי טוב, זה משפיע על היום כולו, הוא מקבל תוכן, יש בשביל מה לקום ויש עם מה ללכת לישון. לא משנה אורך הקביעות, והאמת שמבחינת קנייני הנפש, גם לא משנה מה נעשה באותה קביעות, כמובן שכבני תורה העוסקים בתורה, וזה ורק זה עיסוקנו, אך טבעי הוא שהקביעות תהיה בלימוד, וזכות ומצווה גדולה לנו, אך הדבר החשוב באמת הוא עצם הקביעות, היא קובעת מסמרות בנפשנו, ותוקעת יתדות בהרגלי חיינו! השעבוד ל'קביעות' תארגן לנו את היום ותסדר לנו את המחשבה...

בוודאי הנכם שואלים עתה: 'מה הוא רוצה? הרי גם אם נקבע שתי קביעות ביום, כל אחת בת שעותיים, טיפלנו בארבע שעות ביום, הוא שכח שהיום מורכב לפחות מ-15 שעות ערנות?!'
הרי בבין הזמנים רגיל אחרי לימוד של ארבע שעות, אנחנו מדברים עם חברים עוד ארבע שעות, מטיילים בעיר ומחוצה לה עוד ארבע שעות, ובקושי מספיקים משהו 15 שעות הללו, למה הוא חושב שבארבע שעות קבועות נצליח לצאת מהשעמום?!
התשובה היא פשוטה, הקביעות בשעות המסוימות, תקרין ותשפיע על היום כולו, השעות הללו יאחיבו עלינו את היום, ונלמד איך להשתעמם, או יותר נכון, נבין שלא נורא להשתעמם...
נשכיל להפוך את האתגר להזדמנות... נלמד לנהל את יומנו גם בזמנים מורכבים ויוצאי דופן, נישאר גבוהים ומרוממים גם כאשר השגרה אינה שגרתית ונצלח את התקופה בהצלחה!

אנחנו לעזרתך בכל ענין ונושא בדרך לעלות מעלה מעלה.
צוות מורחב של 'מוקד הישיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב
בין השעות 7:30-10:30 בערב ★ שיחת חינם

1-800-20-18-18

